

לְמוּד יוֹמִי

משניות זהר

בעידודו של
מו"ר הרה"צ שליט"א

יוצא לאור ע"י חסידי ברסלב
יבנאל עיר ברסלב,
עיר שומרי הלשון, עיר השמחה

פרשת
ויגש תשפ"ו

ניתן להשיג בתיבה בכניסה ל'היכל מוהרא"ש'
או שלח צרף למייל: breslevsheli1@gmail.com

נדפס לזכות נשמתו הטהורה
של כ״ק אדמו״ר עט״ר
מוהרא״ש
ר׳ אליעזר שלמה בן
ר׳ מנחם זאב זי״ע

לזכות מורנו ורבנו הרה״צ
ר׳ יצחק שמואל אהרן לעזער
שליט״א

יהי רצון שימשיך להנהיג את הקהילה הקדושה מתוך
בריאות איתנה ונחת מכל יצ״ח ותלמידיו

לזכות נשמתם הקדושה והטהורה של
רבי חייא ובניו חזקיה ויהודה
ולזכות
רב המנונא סבא ורב הונא ריש גלותא

טוֹב לוֹמַר לִפְנֵי הַלְמוּד :
הַלְמוּד בַּמִּשְׁנָיוֹת וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ יִהְיֶה לְעִלּוּי הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה
וּלְהָקֵל צַעֲרָהּ, לְעִלּוּי כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּפְטְרוּ מִן הָעוֹלָם,
גְּאֻלָּה, יְשׁוּעָה, רְפוּאָה וְהַצְלָחָה לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת, גִּלּוּי מָשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בְּרַחֲמִים וּבִנְיַן בֵּית
מִקְדָּשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

מַסֶּכֶת שְׁבִיעִית פֶּרֶק י

א. שְׁבִיעִית מְשַׁמֶּטֶת אֶת הַמִּלְוָה בִּשְׁטָר וְשֶׁלֹּא בִּשְׁטָר. הַקֶּפַת הַחֲנוּת אֵינָהּ מְשַׁמֶּטֶת. וְאִם עֲשָׂאָהּ מִלְוָה – הֲרֵי זוֹ מְשַׁמֶּטֶת. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: הָרִאשׁוֹן הָרִאשׁוֹן מְשַׁמֵּט. שְׁכַר שָׂכִיר, אֵינוֹ מְשַׁמֵּט. וְאִם עֲשָׂאוֹ מִלְוָה – הֲרֵי זֶה מְשַׁמֵּט. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: כָּל מְלָאכָה שֶׁפּוֹסֶקֶת בַּשְּׁבִיעִית – מְשַׁמֶּטֶת. וְשֶׁאֵינָהּ פּוֹסֶקֶת בַּשְּׁבִיעִית – אֵינָהּ מְשַׁמֶּטֶת: ב. הַשּׁוֹחֵט אֶת הַפָּרָה וְחִלְקָהּ בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה: אִם הָיָה הַחֹדֶשׁ מְעֻבָּר – מְשַׁמֵּט. וְאִם לָאו – אֵינוֹ מְשַׁמֵּט. הָאוֹנֵס, וְהַמְפַתֶּה, וְהַמּוֹצִיא שֵׁם רָע, וְכָל מַעֲשֵׂה בֵית־דִּין – אֵינָן מְשַׁמְּטִין. הַמַּלְוֶה עַל הַמַּשְׁכּוֹן, וְהַמּוֹסֵר שְׁטָרוֹתָיו לְבֵית־דִּין – אֵינָן מְשַׁמְּטִין: ג. פְּרוֹזְבּוּל – אֵינוֹ מְשַׁמֵּט. זֶה אֶחָד מִן הַדְּבָרִים, שֶׁהִתְקִין הִלֵּל־הַזָּקֵן, כְּשֶׁרָאָה שֶׁנִּמְנְעוּ הָעָם מִלְּהַלְוֹת זֶה אֶת זֶה, וְעוֹבְרִין עַל מַה שֶּׁכָּתוּב בַּתּוֹרָה (דְּבָרִים טו, ט) "הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן יִהְיֶה דָּבָר עִם לְבָבְךָ בְּלִיַּעַל" וגו', הִתְקִין הִלֵּל לַפְּרוֹזְבּוּל: ד. זֶהוּ גּוּפוֹ שֶׁל פְּרוֹזְבּוּל: 'מוֹסֵר אֲנִי לָכֶם אִישׁ פְּלוֹנִי וּפְלוֹנִי הַדַּיָּנִים שֶׁבְּמָקוֹם פְּלוֹנִי, שֶׁכָּל חוֹב שֶׁיֵּשׁ לִי – שֶׁאֶגְבֶּנּוּ כָּל זְמַן שֶׁאֶרְצֶה'. וְהַדַּיָּנִים חוֹתְמִין לְמַטָּה, אוֹ הָעֵדִים: ה. פְּרוֹזְבּוּל הַמְקֻדָּם – כָּשֵׁר. וְהַמְאֻחָר – פָּסוּל. שִׁטְרֵי חוֹב הַמְקֻדָּמִים – פְּסוּלִים. וְהַמְאֻחָרִים – כְּשֵׁרִים. אֶחָד לְוֶה מֵחֲמִשָּׁה – כּוֹתֵב פְּרוֹזְבּוּל לְכָל אֶחָד וְאֶחָד. חֲמִשָּׁה לְוִין מֵאֶחָד – אֵינוֹ כּוֹתֵב אֶלָּא פְּרוֹזְבּוּל אֶחָד לְכֻלָּם: ו. אֵין כּוֹתְבִין פְּרוֹזְבּוּל אֶלָּא עַל הַקַּרְקַע. אִם אֵין לוֹ – מְזַכֶּה הוּא בְּתוֹךְ שֶׁדֵּהוּ כָּל שֶׁהוּא. הָיְתָה לוֹ שָׂדֶה מְמַשְׁכֶּנֶת בָּעִיר – כּוֹתְבִין עָלֶיהָ פְּרוֹזְבּוּל. רַבִּי חֲצְפִּית אוֹמֵר: כּוֹתְבִין לְאִישׁ עַל נִכְסֵי אִשְׁתּוֹ, וְלַיְתוֹמִים עַל נִכְסֵי אַפּוֹטְרוֹפִּין: ז. כַּוֶּרֶת דְּבוֹרִים – רַבִּי אֶלִיעֶזֶר אוֹמֵר: הֲרֵי הִיא כַּקַּרְקַע, וְכוֹתְבִין עָלֶיהָ פְּרוֹזְבּוּל, וְאֵינָהּ מְקַבֶּלֶת טֻמְאָה בִּמְקוֹמָהּ, וְהָרוֹדָה מִמֶּנָּה בְּשַׁבָּת – חַיָּב. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֵינָהּ כַּקַּרְקַע, וְאֵין כּוֹתְבִין עָלֶיהָ פְּרוֹזְבּוּל, וּמְקַבֶּלֶת טֻמְאָה בִּמְקוֹמָהּ, וְהָרוֹדָה מִמֶּנָּה בְּשַׁבָּת – פָּטוּר: ח. הַמַּחֲזִיר חוֹב בַּשְּׁבִיעִית – יֹאמַר לוֹ: 'מְשַׁמֵּט אֲנִי'. אָמַר לוֹ: 'אַף־עַל־פִּי־כֵן' – יְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים טו, ב): "וְזֶה דְּבַר הַשְּׁמִטָּה". כֵּיוֹצֵא בּוֹ – רוֹצֵחַ שֶׁגָּלָה לְעִיר מִקְלָטוֹ וְרָצוּ אַנְשֵׁי הָעִיר לְכַבְּדוֹ – יֹאמַר לָהֶם: 'רוֹצֵחַ אֲנִי' אָמְרוּ לוֹ: 'אַף־עַל־פִּי־כֵן' – יְקַבֵּל מֵהֶם, שֶׁנֶּאֱמַר (שָׁם יט, ד): "וְזֶה דְּבַר הָרוֹצֵחַ": ט. הַמַּחֲזִיר חוֹב בַּשְּׁבִיעִית – רוּחַ חֲכָמִים נוֹחָה הֵימֶנּוּ. הַלּוֶה מִן הַגֵּר שֶׁנִּתְגַּיֵּר בָּנָיו עִמּוֹ – לֹא יַחֲזִיר לִבְנָיו. וְאִם הֶחֱזִיר – רוּחַ חֲכָמִים נוֹחָה הֵימֶנּוּ. כָּל הַמִּטַלְטְלִין, נִקְנִין

בְּמִשִׁיכָה. וְכָל הַמְקַיֵּם אֶת דְּבָרוֹ - רוּחַ חֲכָמִים נוֹחָה הֵימֶנּוּ:

נִשְׁלְמָה מַסֶּכֶת שְׁבִיעִית

מַסֶּכֶת תְּרוּמוֹת פֶּרֶק א

א. חֲמִשָּׁה לֹא יִתְרְמוּ, וְאִם תָּרְמוּ - אֵין תְּרוּמָתָן תְּרוּמָה: הַחֵרֵשׁ, וְהַשּׁוֹטֶה, וְהַקָּטָן, וְהַתּוֹרֵם אֶת שֶׁאֵינוֹ שֶׁלּוֹ. נָכְרִי שֶׁתָּרַם אֶת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, אֲפִלּוּ בִּרְשׁוּת - אֵין תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה: ב. חֵרֵשׁ הַמְדַבֵּר וְאֵינוֹ שׁוֹמֵעַ - לֹא יִתְרֹם. וְאִם תָּרַם - תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה. חֵרֵשׁ שֶׁדִּבְּרוּ בּוֹ חֲכָמִים בְּכָל מָקוֹם: שֶׁאֵינוֹ לֹא שׁוֹמֵעַ וְלֹא מְדַבֵּר: ג. קָטָן שֶׁלֹּא הֵבִיא שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת - רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: אִם עַד שֶׁלֹּא בָּא לְעוֹנַת נְדָרִים - אֵין תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה. מִשֶּׁבָּא לְעוֹנַת נְדָרִים - תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה: ד. אֵין תּוֹרְמִין זֵיתִים עַל הַשֶּׁמֶן, וְלֹא עֲנָבִים עַל הַיָּיִן. וְאִם תָּרְמוּ - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: תְּרוּמַת עַצְמָן בָּהֶם. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: אֵין תְּרוּמָתָן תְּרוּמָה: ה. אֵין תּוֹרְמִין מִן הַלֶּקֶט, וּמִן הַשִּׁכְחָה, וּמִן הַפֵּאָה, וּמִן הַהֶפְקֵר, וְלֹא מִמַּעֲשֵׂר־רִאשׁוֹן שֶׁנִּטְלָה תְּרוּמָתוֹ, וְלֹא מִמַּעֲשֵׂר־שֵׁנִי וְהֶקְדֵּשׁ שֶׁנִּפְדּוּ, וְלֹא מִן הַחִיּוּב עַל הַפְּטוּר, וְלֹא מִן הַפְּטוּר עַל הַחִיּוּב, וְלֹא מִן הַתָּלוּשׁ עַל הַמְחֻבָּר, וְלֹא מִן הַמְחֻבָּר עַל הַתָּלוּשׁ, וְלֹא מִן הֶחָדָשׁ עַל הַיָּשָׁן, וְלֹא מִן הַיָּשָׁן עַל הֶחָדָשׁ, וְלֹא מִפֵּרוֹת הָאָרֶץ עַל פֵּרוֹת חוּצָה־לָאָרֶץ, וְלֹא מִפֵּרוֹת חוּצָה־לָאָרֶץ עַל פֵּרוֹת הָאָרֶץ. וְאִם תָּרְמוּ - אֵין תְּרוּמָתָן תְּרוּמָה: ו. חֲמִשָּׁה לֹא יִתְרְמוּ, וְאִם תָּרְמוּ - תְּרוּמָתָן תְּרוּמָה: הָאִלֵּם, וְהַשִּׁכּוֹר, וְהֶעָרוֹם, וְהַסּוּמָא, וּבַעַל־קֶרִי - לֹא יִתְרְמוּ, וְאִם תָּרְמוּ - תְּרוּמָתָן תְּרוּמָה: ז. אֵין תּוֹרְמִין - לֹא בְּמִדָּה, וְלֹא בְּמִשְׁקָל, וְלֹא בְּמִנְיָן. אֲבָל תּוֹרֵם הוּא אֶת הַמָּדוּד וְאֶת הַשָּׁקוּל וְאֶת הַמָּנוּי. אֵין תּוֹרְמִין בַּסַּל וּבַקֻּפָּה שֶׁהֵם שֶׁל מִדָּה, אֲבָל תּוֹרֵם הוּא בָּהֶן חֲצָיָן וּשְׁלִישָׁן. לֹא יִתְרֹם בַּסְּאָה חֲצָיָהּ, שֶׁחֲצָיָהּ מִדָּה: ח. אֵין תּוֹרְמִין שֶׁמֶן עַל זֵיתִים הַנִּדְרָכוֹת, וְלֹא יַיִן עַל עֲנָבִים הַנִּדְרָכוֹת. וְאִם תָּרַם - תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה, וְיַחֲזֹר וְיִתְרֹם. הָרִאשׁוֹנָה מְדַמַּעַת בִּפְנֵי עַצְמָהּ. וְחַיָּבִין עָלֶיהָ חֹמֶשׁ, אֲבָל לֹא שְׁנִיָּה: ט. וְתוֹרְמִין שֶׁמֶן עַל זֵיתִים הַנִּכְבָּשִׁין, וְיַיִן עַל עֲנָבִים לַעֲשׂוֹתָם צְמוּקִים. הֲרֵי שֶׁתָּרַם שֶׁמֶן עַל זֵיתִים לַאֲכִילָה, וְזֵיתִים עַל זֵיתִים לַאֲכִילָה, וְיַיִן עַל עֲנָבִים לַאֲכִילָה, וַעֲנָבִים עַל עֲנָבִים לַאֲכִילָה, וְנִמְלַךְ לְדָרְכָּן - אֵינוֹ צָרִיךְ לִתְרֹם: י. אֵין תּוֹרְמִין מִדָּבָר שֶׁנִּגְמְרָה מְלַאכְתּוֹ עַל דָּבָר שֶׁלֹּא נִגְמְרָה מְלַאכְתּוֹ, וְלֹא מִדָּבָר שֶׁלֹּא נִגְמְרָה מְלַאכְתּוֹ עַל דָּבָר שֶׁנִּגְמְרָה מְלַאכְתּוֹ, וְלֹא מִדָּבָר שֶׁלֹּא נִגְמְרָה מְלַאכְתּוֹ עַל דָּבָר שֶׁלֹּא נִגְמְרָה מְלַאכְתּוֹ. וְאִם תָּרְמוּ - תְּרוּמָתָן

תְּרוּמָה:

מַסֶּכֶת תְּרוּמוֹת פֶּרֶק ב

פֶּרֶק ב. אֵין תּוֹרְמִין מִטָּהוֹר עַל הַטָּמֵא. וְאִם תָּרְמוּ - תְּרוּמָתָן תְּרוּמָה. בֶּאֱמֶת אָמְרוּ: הָעִגּוּל שֶׁל דְּבֵלָה שֶׁנִּטְמָא מִקְצָתוֹ - תּוֹרֵם מִן הַטָּהוֹר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ עַל הַטָּמֵא שֶׁיֵּשׁ בּוֹ. וְכֵן אֲגֻדָּה שֶׁל יָרָק, וְכֵן עֲרֵמָה. הָיוּ שְׁנֵי עִגּוּלִים, שְׁתֵּי אֲגֻדּוֹת, שְׁתֵּי עֲרֵמוֹת, אַחַת טְמֵאָה וְאַחַת טְהוֹרָה - לֹא יִתְרֹם מִזֶּה עַל זֶה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: תּוֹרְמִין מִן הַטָּהוֹר עַל הַטָּמֵא: ב. אֵין תּוֹרְמִין מִן הַטָּמֵא עַל הַטָּהוֹר. וְאִם תָּרַם: שׁוֹגֵג - תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה. וּמֵזִיד - לֹא עָשָׂה כְּלוּם. וְכֵן בֶּן לֵוִי שֶׁהָיָה לוֹ מַעֲשֵׂר טֶבֶל, הָיָה מַפְרִישׁ עָלָיו וְהוֹלֵךְ, שׁוֹגֵג - מַה שֶּׁעָשָׂה עָשׂוּי, מֵזִיד - לֹא עָשָׂה כְּלוּם. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אִם הָיָה יוֹדֵעַ בּוֹ בַּתְּחִלָּה, אַף־עַל־פִּי שֶׁהוּא שׁוֹגֵג - לֹא עָשָׂה כְּלוּם: ג. הַמַּטְבִּיל כֵּלִים בְּשַׁבָּת: שׁוֹגֵג - יִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם. מֵזִיד - לֹא יִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם. הַמְעַשֵּׂר וְהַמְבַשֵּׁל בְּשַׁבָּת: שׁוֹגֵג - יֹאכַל. מֵזִיד - לֹא יֹאכַל. הַנּוֹטֵעַ בְּשַׁבָּת, שׁוֹגֵג - יְקַיֵּם. מֵזִיד - יַעֲקֹר. וּבַשְּׁבִיעִית: בֵּין שׁוֹגֵג, בֵּין מֵזִיד - יַעֲקֹר: ד. אֵין תּוֹרְמִין מִמִּין עַל שֶׁאֵינוֹ מִינוֹ. וְאִם תָּרַם - אֵין תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה. כָּל מִין חִטִּים אֶחָד. כָּל מִין תְּאֵנִים וּגְרוֹגָרוֹת וּדְבֵלָה אֶחָד. וְתוֹרֵם מִזֶּה עַל זֶה. כָּל מָקוֹם שֶׁיֵּשׁ כֹּהֵן - תּוֹרֵם מִן הַיָּפֶה. וְכָל מָקוֹם שֶׁאֵין כֹּהֵן - תּוֹרֵם מִן הַמִּתְקַיֵּם. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: לְעוֹלָם הוּא תּוֹרֵם מִן הַיָּפֶה: ה. תּוֹרְמִין בָּצָל קָטָן שָׁלֵם, וְלֹא חֲצִי בָּצָל גָּדוֹל. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: לֹא כִי, אֶלָּא חֲצִי בָּצָל גָּדוֹל. וְכֵן הָיָה רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: תּוֹרְמִין בְּצָלִים מִבְּנֵי הַמְּדִינָה עַל הַכּוּפְּרִים, אֲבָל לֹא מִן הַכּוּפְּרִים עַל בְּנֵי הַמְּדִינָה, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַאֲכַל פּוֹלִיטִיקִין: ו. וְתוֹרְמִין זֵיתֵי שֶׁמֶן עַל זֵיתֵי כֶּבֶשׁ, וְלֹא זֵיתֵי כֶּבֶשׁ עַל זֵיתֵי שֶׁמֶן. וְיַיִן שֶׁאֵינוֹ מְבֻשָּׁל עַל הַמְבֻשָּׁל, וְלֹא מִן הַמְבֻשָּׁל עַל שֶׁאֵינוֹ מְבֻשָּׁל. זֶה הַכְּלָל: כָּל שֶׁהוּא כִלְאַיִם בַּחֲבֵרוֹ, לֹא יִתְרֹם מִזֶּה עַל זֶה, אֲפִלּוּ מִן הַיָּפֶה עַל הָרָע. וְכָל שֶׁאֵינוֹ כִלְאַיִם בַּחֲבֵרוֹ - תּוֹרֵם מִן הַיָּפֶה עַל הָרָע, אֲבָל לֹא מִן הָרָע עַל הַיָּפֶה. וְאִם תָּרַם מִן הָרָע עַל הַיָּפֶה - תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה, חוּץ מִן הַזּוֹנִין עַל הַחִטִּים, שֶׁאֵינָן אוֹכֶל. הַקִּשּׁוּת וְהַמְלָפְפוֹן - מִין אֶחָד. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: שְׁנֵי מִינִין:

מַסֶּכֶת תְּרוּמוֹת פֶּרֶק ג

א. הַתּוֹרֵם קִשּׁוּת וְנִמְצֵאת מָרָה, אֲבַטִּיחַ וְנִמְצָא סָרוּחַ - תְּרוּמָה, וְיַחֲזֹר וְיִתְרֹם. הַתּוֹרֵם חָבִית שֶׁל יַיִן וְנִמְצֵאת שֶׁל חֹמֶץ: אִם יָדוּעַ שֶׁהָיְתָה שֶׁל חֹמֶץ עַד שֶׁלֹּא תִּרְמָה - אֵינָהּ תְּרוּמָה. אִם מִשֶּׁתִּרְמָה הֶחֱמִיצָה - הֲרֵי זוֹ תְּרוּמָה. אִם סָפֵק - תְּרוּמָה, וְיַחֲזֹר וְיִתְרֹם.

הָרִאשׁוֹנָה, אֵינָהּ מְדַמַּעַת בִּפְנֵי עַצְמָהּ, וְאֵין חַיָּבִין עָלֶיהָ חֹמֶשׁ. וְכֵן הַשְּׁנִיָּה: ב. נָפְלָה אַחַת מֵהֶן לְתוֹךְ הַחֻלִּין - אֵינָהּ מְדַמַּעְתָּן. נָפְלָה שְׁנִיָּה לְמָקוֹם אַחֵר - אֵינָהּ מְדַמַּעְתָּן. נָפְלוּ שְׁתֵּיהֶן לְמָקוֹם אֶחָד - מְדַמְּעוֹת כַּקְּטַנָּה שֶׁבִּשְׁתֵּיהֶן: ג. הַשְּׁתָּפִין שֶׁתָּרְמוּ זֶה אַחַר זֶה - רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: תְּרוּמַת שְׁנֵיהֶם תְּרוּמָה. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: תְּרוּמַת הָרִאשׁוֹן תְּרוּמָה. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: אִם תָּרַם הָרִאשׁוֹן כַּשָּׁעוּר - אֵין תְּרוּמַת הַשֵּׁנִי תְּרוּמָה. וְאִם לֹא תָּרַם הָרִאשׁוֹן כַּשָּׁעוּר - תְּרוּמַת הַשֵּׁנִי תְּרוּמָה: ד. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בְּשֶׁלֹּא דִּבֵּר. אֲבָל הִרְשָׁה אֶת בֶּן בֵּיתוֹ אוֹ אֶת עַבְדּוֹ אוֹ אֶת שִׁפְחָתוֹ לִתְרוֹם - תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה. בִּטֵּל: אִם עַד שֶׁלֹּא תָּרַם בִּטֵּל - אֵין תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה. וְאִם מִשֶּׁתָּרַם בִּטֵּל - תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה. הַפּוֹעֲלִים אֵין לָהֶן רְשׁוּת לִתְרֹם, חוּץ מִן הַדְּרוֹכוֹת, שֶׁהֵן מְטַמְּאִים אֶת הַגַּת מִיָּד: ה. הָאוֹמֵר: 'תְּרוּמַת הַכְּרִי זֶה בְּתוֹכוֹ, וּמַעֲשְׂרוֹתָיו בְּתוֹכוֹ, תְּרוּמַת־מַעֲשֵׂר זֶה בְּתוֹכוֹ' - רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: קָרָא שֵׁם. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: עַד שֶׁיֹּאמַר: 'בְּצָפוֹנוֹ', אוֹ: 'בְּדָרוֹמוֹ'. רַבִּי אֶלְעָזָר חִסְמָא אוֹמֵר: הָאוֹמֵר: 'תְּרוּמַת הַכְּרִי מִמֶּנּוּ עָלָיו' - קָרָא שֵׁם. רַבִּי אֶלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר: הָאוֹמֵר: 'עִשּׂוּר מַעֲשֵׂר זֶה עָשׂוּי תְּרוּמַת־מַעֲשֵׂר עָלָיו' - קָרָא שֵׁם: ו. הַמַּקְדִּים תְּרוּמָה לַבְּכוּרִים, מַעֲשֵׂר־רִאשׁוֹן לַתְּרוּמָה, וּמַעֲשֵׂר־שֵׁנִי לָרִאשׁוֹן, אַף־עַל־פִּי שֶׁהוּא עוֹבֵר בְּלֹא תַּעֲשֶׂה, מַה שֶּׁעָשָׂה עָשׂוּי שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת כב, כח): "מְלֵאָתְךָ וְדִמְעֲךָ לֹא תְאַחֵר": ז. וּמִנַּיִן שֶׁיְּקַדְּמוּ הַבְּכוּרִים לַתְּרוּמָה; זֶה קָרוֹי תְּרוּמָה וְרֵאשִׁית, וְזֶה קָרוֹי תְּרוּמָה וְרֵאשִׁית, אֶלָּא יְקַדְּמוּ בְּכוּרִים, שֶׁהֵן בְּכוּרִים לַכֹּל. וּתְרוּמָה לָרִאשׁוֹן, שֶׁהִיא רֵאשִׁית. וּמַעֲשֵׂר־רִאשׁוֹן לַשֵּׁנִי, שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רֵאשִׁית: ח. הַמִּתְכַּוֵּן לוֹמַר: 'תְּרוּמָה', וְאָמַר: 'מַעֲשֵׂר', 'מַעֲשֵׂר' וְאָמַר: 'תְּרוּמָה', 'עוֹלָה' וְאָמַר: 'שְׁלָמִים', 'שְׁלָמִים' וְאָמַר: 'עוֹלָה'. 'שֶׁאֵינִי נִכְנָס לְבַיִת זֶה', וְאָמַר: 'לָזֶה'. שֶׁאֵינִי נֶהֱנֶה לָזֶה', וְאָמַר: 'לָזֶה' - לֹא אָמַר כְּלוּם, עַד שֶׁיִּהְיוּ פִּיו וְלִבּוֹ שָׁוִין: ט. הַנָּכְרִי וְהַכּוּתִי - תְּרוּמָתָן תְּרוּמָה, וּמַעֲשְׂרוֹתֵיהֶן מַעֲשֵׂר, וְהֶקְדֵּשָׁן הֶקְדֵּשׁ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אֵין לַנָּכְרִי כֶּרֶם רְבָעִי וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: יֵשׁ לוֹ. תְּרוּמַת הַנָּכְרִי - מְדַמַּעַת, וְחַיָּבִין עָלֶיהָ חֹמֶשׁ. וְרַבִּי שִׁמְעוֹן פּוֹטֵר:

מַסֶּכֶת תְּרוּמוֹת פֶּרֶק ד

א. הַמַּפְרִישׁ מִקְצַת תְּרוּמָה וּמַעֲשְׂרוֹת - מוֹצִיא מִמֶּנּוּ תְּרוּמָה עָלָיו, אֲבָל לֹא לְמָקוֹם אַחֵר. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: אַף מוֹצִיא הוּא לְמָקוֹם אַחֵר תְּרוּמָה וּמַעֲשְׂרוֹת: ב. מִי שֶׁהָיוּ פֵּרוֹתָיו בַּמְּגוּרָה, וְנָתַן סְאָה לְבֶן לֵוִי וּסְאָה

לְעָנִי - מַפְרִישׁ עַד שְׁמוֹנֶה סְאִין וְאוֹכְלָן, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר; וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֵינוֹ מַפְרִישׁ אֶלָּא לְפִי חֶשְׁבּוֹן: ג. שְׁעוּר תְּרוּמָה: עַיִן יָפָה - אֶחָד מֵאַרְבָּעִים. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: מְשַׁלְשִׁים. וְהַבֵּינוֹנִית - מֵחֲמִשִּׁים. וְהָרָעָה - מִשִּׁשִּׁים. תָּרַם וְעָלָה בְיָדוֹ אֶחָד מִשִּׁשִּׁים - תְּרוּמָה, וְאֵינוֹ צָרִיךְ לְתָרֵם. חָזַר וְהוֹסִיף - חַיָּב בַּמַּעֲשְׂרוֹת. עָלָה בְיָדוֹ מִשִּׁשִּׁים וְאֶחָד - תְּרוּמָה, וַיַּחֲזֹר וְיִתְרֵם כְּמוֹ שֶׁהוּא לָמוּד; בַּמִּדָּה וּבַמִּשְׁקָל וּבַמְּנָיָן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אַף שֶׁלֹּא מִן הַמֶּקֶף: ד. הָאוֹמֵר לִשְׁלוּחוֹ: 'צֵא וּתְרֹם' - תּוֹרֵם כְּדַעְתּוֹ שֶׁל בַּעַל־הַבַּיִת. אִם אֵינוֹ יוֹדֵעַ דַּעְתּוֹ שֶׁל בַּעַל־הַבַּיִת - תּוֹרֵם כַּבֵּינוֹנִית, אֶחָד מֵחֲמִשִּׁים. פִּחֵת עֲשָׂרָה אוֹ הוֹסִיף עֲשָׂרָה - תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה. אִם נִתְכַּוֵּן לְהוֹסִיף אֲפִלּוּ אַחַת - אֵין תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה: ה. הַמַּרְבֶּה בִּתְרוּמָה - רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: אֶחָד מֵעֲשָׂרָה, כִּתְרוּמַת־מַעֲשֵׂר. יָתֵר מִכָּאן - יַעֲשֶׂנָּה תְּרוּמַת־מַעֲשֵׂר לְמָקוֹם אַחֵר. רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר: מֶחֱצָה חֻלִּין וּמֶחֱצָה תְּרוּמָה. רַבִּי טַרְפוֹן וְרַבִּי עֲקִיבָא אוֹמְרִים: עַד שֶׁיְּשַׁיֵּר שָׁם חֻלִּין: ו. בִּשְׁלֹשָׁה פְּרָקִים מְשַׁעֲרִים אֶת הַכַּלְכָּלָה: בַּבְּכוּרוֹת, וּבַסְּיָפוֹת, וּבְאֶמְצַע הַקַּיִץ. הַמּוֹנֶה - מְשֻׁבָּח. וְהַמּוֹדֵד - מְשֻׁבָּח מִמֶּנּוּ. וְהַשּׁוֹקֵל - מְשֻׁבָּח מִשְּׁלָשְׁתָּן: ז. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: תְּרוּמָה, עוֹלָה בְּאֶחָד וּמֵאָה. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: בְּמֵאָה וָעוֹד; 'וָעוֹד' זֶה - אֵין לוֹ שִׁעוּר. רַבִּי יוֹסֵי בֶּן מְשֻׁלָּם אוֹמֵר: וָעוֹד - קַב לְמֵאָה סְאָה; שְׁתוּת לַמְּדַמֵּעַ: ח. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: תְּאֵנִים שְׁחוֹרוֹת מַעֲלוֹת אֶת הַלְּבָנוֹת, לְבָנוֹת מַעֲלוֹת אֶת הַשְּׁחוֹרוֹת. עִגּוּלֵי־דְבֵלָה - הַגְּדוֹלִים מַעֲלִים אֶת הַקְּטַנִּים, וְהַקְּטַנִּים מַעֲלִין אֶת הַגְּדוֹלִים. הָעִגּוּלִים מַעֲלִין אֶת הַמַּלְבְּנִים, וְהַמַּלְבְּנִים מַעֲלִין אֶת הָעִגּוּלִים. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹסֵר. וְרַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: בְּיָדוּעַ מַה נָּפְלָה - אֵין מַעֲלוֹת זוֹ אֶת זוֹ. וּכְשֶׁאֵינוֹ יָדוּעַ מַה נָּפְלָה - מַעֲלוֹת זוֹ אֶת זוֹ: ט. כֵּיצַד? חֲמִשִּׁים תְּאֵנִים שְׁחוֹרוֹת וַחֲמִשִּׁים לְבָנוֹת: נָפְלָה שְׁחוֹרָה - שְׁחוֹרוֹת אֲסוּרוֹת וְהַלְּבָנוֹת מֻתָּרוֹת. נָפְלָה לְבָנָה לְבָנוֹת אֲסוּרוֹת וּשְׁחוֹרוֹת מֻתָּרוֹת. בְּשֶׁאֵינוֹ יָדוּעַ מַה נָּפְלָה - מַעֲלוֹת זוֹ אֶת זוֹ. וּבְזוֹ - רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מַחְמִיר, וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מֵקֵל: י. וּבְזוֹ - רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מֵקֵל, וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מַחְמִיר. בְּדוֹרֵס לִיטְרָא קְצִיעוֹת עַל־פִּי הַכַּד וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ אֵיזוֹהִי - רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: רוֹאִין אוֹתָן כְּאִלּוּ הֵן פְּרוּדוֹת, וְהַתַּחְתּוֹנוֹת מַעֲלוֹת אֶת הָעֶלְיוֹנוֹת. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: לֹא תַעֲלֶה, עַד שֶׁיִּהְיוּ שָׁם מֵאָה כַּדִּים: יא. סְאָה תְּרוּמָה שֶׁנָּפְלָה עַל־פִּי מְגוּרָה וְקִפְאָה, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: אִם יֵשׁ בַּקִּפּוּי מֵאָה סְאָה - תַּעֲלֶה בְּאֶחָד וּמֵאָה. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ

אוֹמֵר: לֹא תַעֲלֶה. סְאָה תְּרוּמָה שֶׁנָּפְלָה עַל־פִּי מְגוּרָה - יְקַפְּאֶנָּה. וְאִם־כֵּן, לָמָּה אָמְרוּ תְּרוּמָה עוֹלָה בְּאֶחָד וּמֵאָה? בְּשֶׁאֵינוֹ יָדוּעַ אִם בְּלוּלוֹת הֵן, אוֹ לְאַיִן נָפְלָה: יב. שְׁתֵּי קֻפּוֹת וּשְׁתֵּי מְגוּרוֹת שֶׁנָּפְלָה סְאָה תְּרוּמָה לְתוֹךְ אַחַת מֵהֶן, וְאֵין יָדוּעַ לְאֵיזוֹ מֵהֶן נָפְלָה - מַעֲלוֹת זוֹ אֶת זוֹ. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: אֲפִלּוּ הֵם בִּשְׁתֵּי עֲיָרוֹת - מַעֲלוֹת זוֹ אֶת זוֹ: יג. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי: מַעֲשֶׂה בָּא לִפְנֵי רַבִּי עֲקִיבָא בַּחֲמִשִּׁים אֲגֻדּוֹת שֶׁל יָרָק, שֶׁנָּפְלָה אַחַת מֵהֶן לְתוֹכָן, חֲצָיָהּ תְּרוּמָה, וְאָמַרְתִּי לְפָנָיו: תַּעֲלֶה - לֹא שֶׁהַתְּרוּמָה תַּעֲלֶה בַּחֲמִשִּׁים וְאֶחָד, אֶלָּא שֶׁהָיוּ שָׁם מֵאָה וּשְׁנֵי חֲצָיִים:

מַסֶּכֶת תְּרוּמוֹת פֶּרֶק ה

א. סְאָה תְּרוּמָה טְמֵאָה שֶׁנָּפְלָה לִפָּחוֹת מִמֵּאָה חֻלִּין, אוֹ לְמַעֲשֵׂר־רִאשׁוֹן, אוֹ לְמַעֲשֵׂר־שֵׁנִי, אוֹ לְהֶקְדֵּשׁ, בֵּין טְמֵאִין בֵּין טְהוֹרִים - יִרָקְבוּ. וְאִם טְהוֹרָה הָיְתָה אוֹתָהּ הַסְּאָה - יִמָּכְרוּ לַכֹּהֲנִים בִּדְמֵי תְּרוּמָה, חוּץ מִדְּמֵי אוֹתָהּ סְאָה. וְאִם לְמַעֲשֵׂר־רִאשׁוֹן נָפְלָה - יִקָּרֵא שֵׁם לִתְרוּמַת־מַעֲשֵׂר. וְאִם לְמַעֲשֵׂר־שֵׁנִי אוֹ לְהֶקְדֵּשׁ נָפְלָה - הֲרֵי אֵלּוּ יִפָּדוּ. וְאִם טְמֵאִים הָיוּ אוֹתָן הַחֻלִּין - יֵאָכְלוּ נְקוּדִים אוֹ קְלָיוֹת, אוֹ יִלּוֹשׁוּ בְּמֵי־פֵרוֹת, אוֹ יִתְחַלְּקוּ לְעִסּוֹת, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיֶה בְּמָקוֹם אֶחָד כַּבֵּיצָה: ב. סְאָה תְּרוּמָה טְמֵאָה שֶׁנָּפְלָה לְתוֹךְ מֵאָה חֻלִּין טְהוֹרִין - רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: תֵּרוֹם וְתִשָּׂרֵף, שֶׁאֲנִי אוֹמֵר: סְאָה שֶׁנָּפְלָה הִיא סְאָה שֶׁעָלְתָה. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: תַּעֲלֶה וְתֵאָכֵל נְקוּדִים אוֹ קְלָיוֹת, אוֹ תִלּוֹשׁ בְּמֵי־פֵרוֹת, אוֹ תִתְחַלֵּק לְעִסּוֹת, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיֶה בְּמָקוֹם אֶחָד כַּבֵּיצָה: ג. סְאָה תְּרוּמָה טְהוֹרָה שֶׁנָּפְלָה לִמְאָה חֻלִּין טְמֵאִין - תַּעֲלֶה וְתֵאָכֵל נְקוּדִים אוֹ קְלָיוֹת, אוֹ תִלּוֹשׁ בְּמֵי־פֵרוֹת, אוֹ תִתְחַלֵּק לְעִסּוֹת, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיֶה בְּמָקוֹם אֶחָד כַּבֵּיצָה: ד. סְאָה תְּרוּמָה טְמֵאָה שֶׁנָּפְלָה לִמְאָה סְאָה תְּרוּמָה טְהוֹרָה - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹסְרִים, וּבֵית־הִלֵּל מַתִּירִין. אָמְרוּ בֵּית־הִלֵּל לְבֵית־שַׁמַּאי: הוֹאִיל וּטְהוֹרָה אֲסוּרָה לַזָּרִים וּטְמֵאָה אֲסוּרָה לַכֹּהֲנִים, מַה טְּהוֹרָה עוֹלָה - אַף טְמֵאָה תַּעֲלֶה. אָמְרוּ לָהֶם בֵּית־שַׁמַּאי: לֹא! אִם הֶעֱלוּ הַחֻלִּין הַקַּלִּין הַמָּתִירִין לַזָּרִים, אֶת הַטְּהוֹרָה - תַּעֲלֶה תְּרוּמָה הַחֲמוּרָה הָאֲסוּרָה לַזָּרִים, אֶת הַטְּמֵאָה!? לְאַחַר שֶׁהוֹדוּ - רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: תֵּרוֹם וְתִשָּׂרֵף. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֲבֻדָּה בְּמְעוּטָהּ: ה. סְאָה תְּרוּמָה שֶׁנָּפְלָה לִמְאָה, הִגְבִּיהָהּ וְנָפְלָה לְמָקוֹם אַחֵר - רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: מִדַּמַּעַת כִּתְרוּמָה וַדַּאי וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֵינָהּ מִדַּמַּעַת אֶלָּא לְפִי חֶשְׁבּוֹן: ו. סְאָה תְּרוּמָה שֶׁנָּפְלָה לִפָּחוֹת מִמֵּאָה וְנִדַּמְּעוּ, וְנָפַל מִן הַמִּדְמָע לְמָקוֹם אַחֵר - רַבִּי אֱלִיעֶזֶר

אוֹמֵר: מִדַּמַּעַת כִּתְרוּמָה וַדַּאי וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֵין הַמְדַמֵּע מִדַּמַּעַ אֶלָּא לְפִי חֶשְׁבּוֹן, וְאֵין הַמְחַמֵּץ מַחְמִיץ אֶלָּא לְפִי חֶשְׁבּוֹן, וְאֵין הַמַּיִם שְׁאוּבִים פּוֹסְלִים אֶת הַמִּקְוֶה אֶלָּא לְפִי חֶשְׁבּוֹן: ז. סְאָה תְּרוּמָה שֶׁנָּפְלָה לְמֵאָה, הִגְבִּיהָהּ וְנָפְלָה אַחֶרֶת, הִגְבִּיהָהּ וְנָפְלָה אַחֶרֶת - הֲרֵי זוֹ מֻתֶּרֶת, עַד שֶׁתִּרְבֶּה תְּרוּמָה עַל הַחֻלִּין: ח. סְאָה תְּרוּמָה שֶׁנָּפְלָה לְמֵאָה, וְלֹא הִסְפִּיק לְהַגְבִּיהָהּ עַד שֶׁנָּפְלָה אַחֶרֶת - הֲרֵי זוֹ אֲסוּרָה. וְרַבִּי שִׁמְעוֹן, מַתִּיר: ט. סְאָה תְּרוּמָה שֶׁנָּפְלָה לְמֵאָה, וּטְחָנָן וּפָחָתוּ: כֵּשֵׁם שֶׁפָּחֲתוּ הַחֻלִּין - כָּךְ פָּחֲתָה הַתְּרוּמָה, וּמֻתָּר. סְאָה תְּרוּמָה שֶׁנָּפְלָה לְפָחוֹת מִמֵּאָה, וּטְחָנָן וְהוֹתִירוּ: כֵּשֵׁם שֶׁהוֹתִירוּ הַחֻלִּין - כָּךְ הוֹתִירָה הַתְּרוּמָה, וְאָסוּר. אִם יָדוּעַ שֶׁהַחִטִּים שֶׁל חֻלִּין יָפוֹת מִשֶּׁל תְּרוּמָה - מֻתָּר. סְאָה תְּרוּמָה שֶׁנָּפְלָה לְפָחוֹת מִמֵּאָה, וְאַחַר כֵּן נָפְלוּ שָׁם חֻלִּין: אִם שׁוֹגֵג - מֻתָּר. וְאִם מֵזִיד - אָסוּר:

מַסֶּכֶת תְּרוּמוֹת פֶּרֶק ו

א. הָאוֹכֵל תְּרוּמָה שׁוֹגֵג - מְשַׁלֵּם קֶרֶן וְחֹמֶשׁ. אֶחָד הָאוֹכֵל וְאֶחָד הַשּׁוֹתֶה וְאֶחָד הַסָּךְ, אֶחָד תְּרוּמָה טְהוֹרָה וְאֶחָד תְּרוּמָה טְמֵאָה - מְשַׁלֵּם חֹמֶשׁ וְחֹמֶשׁ חֹמֶשׁ. אֵינוֹ מְשַׁלֵּם תְּרוּמָה אֶלָּא חֻלִּין מְתֻקָּנִים, וְהֵם נַעֲשִׂין תְּרוּמָה, וְהַתַּשְׁלוּמִין - תְּרוּמָה. אִם רָצָה הַכֹּהֵן לְמִחֹל - אֵינוֹ מוֹחֵל: ב. בַּת־יִשְׂרָאֵל שֶׁאָכְלָה תְּרוּמָה וְאַחַר־כָּךְ נִשֵּׂאת לְכֹהֵן, אִם תְּרוּמָה שֶׁלֹּא זָכָה בָּהּ כֹּהֵן אָכְלָה - מְשַׁלֶּמֶת קֶרֶן וְחֹמֶשׁ לְעַצְמָהּ. וְאִם תְּרוּמָה שֶׁזָּכָה בָּהּ כֹּהֵן אָכְלָה - מְשַׁלֶּמֶת קֶרֶן לַבְּעָלִים, וְחֹמֶשׁ לְעַצְמָהּ, מִפְּנֵי שֶׁאָמְרוּ: הָאוֹכֵל תְּרוּמָה שׁוֹגֵג - מְשַׁלֵּם קֶרֶן לַבְּעָלִים, וְחֹמֶשׁ לְכָל מִי שֶׁיִּרְצֶה: ג. הַמַּאֲכִיל אֶת פּוֹעֲלָיו וְאֶת אוֹרְחָיו תְּרוּמָה - הוּא מְשַׁלֵּם אֶת הַקֶּרֶן, וְהֵם מְשַׁלְּמִין אֶת הַחֹמֶשׁ, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר; וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: הֵם מְשַׁלְּמִין קֶרֶן וְחֹמֶשׁ, וְהוּא מְשַׁלֵּם לָהֶם דְּמֵי סְעֻדָּתָן: ד. הַגּוֹנֵב תְּרוּמָה וְלֹא אֲכָלָהּ - מְשַׁלֵּם תַּשְׁלוּמֵי כֶּפֶל דְּמֵי תְּרוּמָה. אֲכָלָהּ - מְשַׁלֵּם שְׁנֵי קְרָנִים וְחֹמֶשׁ, קֶרֶן וְחֹמֶשׁ מִן הַחֻלִּין, וְקֶרֶן דְּמֵי תְּרוּמָה. גָּנַב תְּרוּמַת־הֶקְדֵּשׁ וַאֲכָלָהּ - מְשַׁלֵּם שְׁנֵי חֲמָשִׁים וְקֶרֶן, שֶׁאֵין בַּהֶקְדֵּשׁ תַּשְׁלוּמֵי כֶּפֶל: ה. אֵין מְשַׁלְּמִין מִן הַלֶּקֶט וּמִן הַשִּׁכְחָה וּמִן הַפֵּאָה וּמִן הַהֶפְקֵר, וְלֹא מִמַּעֲשַׂר־רִאשׁוֹן שֶׁנִּטְּלָה תְּרוּמָתוֹ, וְלֹא מִמַּעֲשַׂר־שֵׁנִי וְהֶקְדֵּשׁ שֶׁנִּפְדּוּ, שֶׁאֵין הֶקְדֵּשׁ פּוֹדֶה אֶת הֶקְדֵּשׁ, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר; וַחֲכָמִים, מַתִּירִין בָּאֵלּוּ: ו. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: מְשַׁלְּמִין מִמִּין עַל שֶׁאֵינוֹ מִינוֹ, וּבִלְבַד שֶׁיְּשַׁלֵּם מִן הַיָּפֶה עַל הָרָע. וְרַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: אֵין מְשַׁלְּמִין אֶלָּא מִמִּין עַל מִינוֹ. לְפִיכָךְ, אִם אָכַל קִשּׁוּאִין שֶׁל עֶרֶב־שְׁבִיעִית -

יַמְתִּין לְקִשּׁוּאִין שֶׁל מוֹצָאֵי־שְׁבִיעִית, וִישַׁלֵּם מֵהֶם. מִמָּקוֹם שֶׁרַבִּי אֱלִיעֶזֶר מֵקֵל מִשָּׁם רַבִּי עֲקִיבָא מַחְמִיר, שֶׁנֶּאֱמַר (וַיִּקְרָא כב, יד): ״וְנָתַן לַכֹּהֵן אֶת הַקֹּדֶשׁ״ – כָּל שֶׁהוּא רָאוּי לִהְיוֹת קֹדֶשׁ, דִּבְרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. וְרַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: ״וְנָתַן לַכֹּהֵן אֶת הַקֹּדֶשׁ״ – קֹדֶשׁ שֶׁאָכַל:

[רמו:] (רלט-רמ; יום ראשון)

וּלְתַתָּא, כֻּלָּא הוּא נוּקְבָא, וְהָא אוֹקִימְנָא.

וְאִי תֵּימָא, הָכִי נָמֵי נוּקְבָא דִּלְעֵילָּא. אֶלָּא, סִיוּמָא דְגוּפָא אַחֲזֵי עַל כָּל גּוּפָא דְאִיהוּ דְכַר, רֵישָׁא דְגוּפָא נוּקְבָא, עַד דְּנָחִית לְסִיוּמָא, וְכַד סִיוּמָא אִתְחֲזֵי, הָא עָבִיד כֻּלָּא דְכַר. אֲבָל הָכָא, רֵישָׁא וְסוֹפָא נוּקְבָא, דְּהָא כָּל תִּקּוּן גּוּפָא נוּקְבָא.

תָּא חֲזֵי, חַד רָזָא עִלָּאָה אִית בְּמִלָּה דָּא, דְּהָא חָמִינָן דְּיַעֲקֹב בָּרִיךְ לְיוֹסֵף בְּגוֹ אֲחוֹהִי, כֵּיוָן דְּמַנֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַרְבַּע דְּגָלִים בִּשְׁכִינְתָּא, בִּתְרֵיסַר שִׁבְטִין לְאִתְתַּקָּנָא בְּהוּ, גָּרַע מִנַּייהוּ לְיוֹסֵף, וְשַׁוֵּי לְאֶפְרַיִם בְּאַתְרֵיהּ. מַאי טַעְמָא אִסְתַּלַּק יוֹסֵף מִנַּייהוּ. אִי תֵּימָא בְּגִין חוֹבוֹי, לָאו הָכִי, דְּהָא זַכָּאָה אִיהוּ.

אֶלָּא, רָזָא דְמִלָּה, יוֹסֵף רְשִׁימָא דִּדְכוּרָא הַוָּה, דִּכְתִיב בֵּן פּוֹרָת יוֹסֵף בֵּן פּוֹרָת עֲלֵי עָיִן. וּכְתִיב מִשָּׁם רוֹעֶה אֶבֶן יִשְׂרָאֵל, מִתַּמָּן אִתְּזָן הַאי אֶבֶן יִשְׂרָאֵל. אֶבֶן, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, וְעַלָּה אָמַר דָּוִד (תְּהִלִּים קיח, כב):

"אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה". וּבְגִין דְּיוֹסֵף אִיהוּ רְשִׁימוּ דִּדְכוּרָא, אִקְרֵי יוֹסֵף הַצַּדִּיק, דְּהָא אִיהוּ צַדִּיק וַדַּאי, מִשָּׁם רוֹעֶה אֶבֶן יִשְׂרָאֵל.

וּבְגִין דְּכָל תִּקּוּנֵי שְׁכִינְתָּא אִינּוּן נוּקְבָן, אִסְתַּלַּק יוֹסֵף מִתַּמָּן, וְאִתְמַנֵּי תְּחוֹתֵיהּ אֶפְרַיִם, וְאִיהוּ נוּקְבָא לְתִקּוּנָהָא. וּבְגִין דְּאִיהוּ הָכִי, אִתְמַנֵּי לְסִטַר מַעֲרָב, אֲתַר דְּנוּקְבָא שַׁרְיָא, וְהַהוּא רְשִׁימוּ דְּאִיהוּ דְכוּרָא, אִסְתַּלַּק מִתִּקּוּנָהָא, בְּגִין דְּאִיהוּ עַלְמָא דְּנוּקְבָא, וְלָא עַלְמָא דִּדְכוּרָא, וְכָל תִּקּוּנָהָא בָּעְיִין נוּקְבֵי.

וּבְגִין כָּךְ, יוֹסֵף דְּאִיהוּ צַדִּיק, אִסְתַּלַּק מִתִּקּוּנָהָא, וְאִתְמַנֵּי אֶפְרַיִם תְּחוֹתֵיהּ. וְעַל דָּא, כְּלְהוּ תְּרֵיסַר שִׁבְטִין, תִּקּוּנֵי שְׁכִינְתָּא אִינּוּן, וְכֻלְּהוּ בָּעְיִין כְּגַוְונָא דִּלְעֵילָּא, בַּר דַּרְגָּא דְצַדִּיק, דְּאִיהוּ עָבִיד כָּל שַׁייפִין דְּכַר, וְלָא בָּעֵי לְאַכְּחָשָׁא.

נַפְתָּלִי אַיָּלָה שְׁלוּחָה הַנּוֹתֵן אִמְרֵי שָׁפֶר, הַיְינוּ דִּכְתִיב (שִׁיר הַשִּׁירִים ד, ג): "וּמִדְבָּרֵךְ נָאוָה", בְּגִין דְּקוֹל מְדַבֵּר לֵיהּ לְדִבּוּר, וְלֵית קוֹל בְּלָא דִּבּוּר. וְהַהוּא קוֹל אִשְׁתַּלַּח מֵאֲתַר

עַמִּיקָא דִּלְעֵילָא, וּשְׁלִיחַ מִקַּמֵּיהּ, לְאַנְהָגָא לְדִבּוּר, דְּהָא לֵית קוֹל בְּלָא דִּבּוּר, וְלָא דִּבּוּר בְּלֹא קוֹל. וְדָא כְּלַל דְּצָרִיךְ לְפָרַט, וּפָרַט דְּצָרִיךְ לְכְלַל. וְדָא קוֹל נַפְקָא מִדָּרוֹם, וּמַדְבֵּר לְמַעֲרָב, יָרִית לְתֵרִין סִטְרִין. וְדָא הוּא דִּכְתִיב (דְּבָרִים לג, כג): "וּלְנַפְתָּלִי אָמַר וגו', יָם וְדָרוֹם יְרָשָׁה", לְעֵילָא דְּכַר, לְתַתָּא נוּקְבָא, בְּגִין כָּךְ נַפְתָּלִי אַיָּלָה שְׁלוּחָה נוּקְבָא לְתַתָּא. כְּגַוְונָא דָּא דִּכַר לְעֵילָא, דִּכְתִיב הַנּוֹתֵן אִמְרֵי שָׁפֶר, הַנּוֹתֵן כְּתִיב, וְלֹא הַנּוֹתֶנֶת.

תָּא חֲזֵי, מַחְשָׁבָה רֵאשִׁיתָא דִּכְלָא, וּבְגִין דְּאִיהִי מַחְשָׁבָה, אִיהִי לְגוֹ סְתִימָא וְלָא אִתְיְדַע. כָּךְ אִתְפַּשַּׁט הַאי מַחְשָׁבָה יַתִּיר, אַתְיָא לַאֲתַר דְּרוּחָא שַׁרְיָא, וְכַד מָטֵי לְהַהוּא אֲתַר אִקְרֵי בִּינָ"ה, וְהָא לָאו סָתִים כְּדְקַדְמִיתָא, וְאַף עַל גַּב דְּאִיהוּ סָתִים, הַאי רוּחָא אִתְפַּשַּׁט, וְאַפִּיק קָלָא, כָּלִיל מֵאֶשָׁא וּמַיָּא וְרוּחָא, דְּאִינּוּן צָפוֹן וְדָרוֹם וּמִזְרָח. וְהַאי קָלָא, כְּלָלָא דְּכָל שְׁאָר חֵילִין, וְקָלָא דָּא מַדְבֵּר לְדִבּוּר, וְדָא יָהִיב מִלָּה בְּתִקוּנָא, בְּגִין דְּקוֹל אִשְׁתַּלַּח מֵאֲתַר דְּרוּחָא, וְאָתֵי לְדַבְּרָא מִלָּה, לְאַפָּקָא מִלִּין תְּרֵיצִין.

וְכַד תִּסְתַּכֵּל בְּדַרְגִּין, הוּא מַחְשָׁבָה, הוּא בִּינָה, הוּא קוֹל, הוּא דִּבּוּר, וְכוּלָּא חַד, וְהִיא הִיא מַחְשָׁבָה, רֵאשִׁיתָא דְּכוּלָּא, וְלָא הֲוֵי פֵּרוּד, אֶלָּא כּוּלָּא חַד, וְקִשׁוּרָא חַד, דְּאִיהוּ מַחְשָׁבָה מַמָּשׁ אִתְקַשַּׁר בְּאַיִן, וְלָא אִתְפָּרַשׁ לְעָלְמִין, וְדָא הוּא (זְכַרְיָה יד, ט): "ה' אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד". וְעַל דָּא, הַנּוֹתֵן אִמְרֵי שָׁפֶר כְּתִיב, דָּא גּוּפָא.

סִיּוּמָא דְּגוּפָא דָּא, דִּכְתִיב בֶּן פּוֹרָת יוֹסֵף בֶּן פּוֹרָת עֲלֵי עָיִן, אַמַּאי תְּרֵי זִמְנֵי. אֶלָּא בֶּן פּוֹרָת לְעֵילָא. בֶּן פּוֹרָת לְתַתָּא. וְאַמַּאי לָאו אִיהוּ בֶּן פּוֹרָת לְתַתָּא, בְּתִקוּנֵי מַטְרוֹנִיתָא. בְּגִין דְּבָנוֹת צָעֲדָה, לְמֶהֱוֵי עֲלֵי שׁוּר, דְּבָעְיָין בָּנוֹת לְתִקוּנָהָא וְלָא בָּנִים. כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (מִשְׁלֵי לא, כט): "רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חָיִל" וגו'. רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חָיִל, אֵלִּין תְּרֵיסַר שִׁבְטִין.

תָּא חֲזֵי, מַלְכוּתָא קַדִּישָׁא, לָא קַבִּיל מַלְכוּתָא קַדִּישָׁא שְׁלֵימָתָא, עַד דְּאִתְחַבַּר בַּאֲבָהָן, וְכַד אִתְחַבַּר בַּאֲבָהָן, אִתְבְּנֵי בְּנְיָינָא שְׁלֵימָא מֵעַלְמָא

[רמז.] (רמא-רמב; יום שני)

עִלָּאָה, דְּאִיהוּ עַלְמָא דְּדִכּוּרָא, וְעַלְמָא עִלָּאָה אִקְרֵי ז׳ שְׁנִין, בְּגִין דְּכֻלְּהוּ ז׳ שְׁנִין בֵּיהּ.

וְסִימָנִיךְ (מְלָכִים א׳ ו, לח): ״וַיִּבְנֵהוּ שֶׁבַע שָׁנִים״, דָּא עַלְמָא עִלָּאָה, וְלָא כְּתִיב בְּשֶׁבַע שָׁנִים, כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (שְׁמוֹת לא, יז): ״כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה ה׳ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ״, וְלָא כְּתִיב בְּשִׁשֶּׁת וּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית ב, ד): ״אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבָּרְאָם״, בְּאַבְרָהָם. וְאַבְרָהָם, ז׳ יָמִים אִקְרֵי, וּבֵיהּ אִתְבְּנִי עַלְמָא עִלָּאָה, וְאִלֵּין אִקְרוֹן עַלְמָא דְּדִכּוּרָא.

כְּגַוְונָא דָּא לְתַתָּא אִית שְׁנִין, רָזָא דְּעַלְמָא תַּתָּאָה, וְרָזָא דָּא, דִּכְתִיב (מְלָכִים א׳ ח, סה) ז׳ יָמִים וְז׳ יָמִים י״ד יוֹם. דְּכִיוָן דְּאָמַר שִׁבְעַת יָמִים וְשִׁבְעַת יָמִים, לָא יְדַעְנָא דְּאַרְבִּיסַר אִינוּן. אֶלָּא, לְאַחֲזָאָה עַלְמָא עִלָּאָה, וְעַלְמָא תַּתָּאָה. וְאִינוּן שִׁבְעַת יָמִים וְשִׁבְעַת יָמִים. אִלֵּין דְּכוּרִין, וְאִלֵּין נוּקְבִין. אִלֵּין נוּקְבֵי הַאי עַלְמָא עַלַּיְיהוּ. דִּכְתִיב (מִשְׁלֵי לא, כט): ״רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חָיִל״, אִלֵּין תְּרֵיסַר שִׁבְטִין, דְּאִינוּן עָשׂוּ חָיִל. כְּדִכְתִיב (בַּמִּדְבָּר ב, ט): ״כָּל הַפְּקֻדִים לְמַחֲנֵה יְהוּדָה״ וְגוֹ׳, וְכֵן כֻּלְּהוּ.

וְאִי תֵּימָא רַבּוֹת, וְהָא תְּרֵיסַר אִינוּן, וְלָא יַתִּיר, בַּר הַהוּא חַיִל דְּעָבְדוּ, מַאי רַבּוֹת. אֶלָּא כְּמָה דִּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית יח, כ): ״זַעֲקַת סְדֹם וַעֲמֹרָה כִּי רָבָּה״, כְּמוֹ גְּדֹלָה. וְכֵן רַבּוֹת גְּדוֹלוֹת, עִלָּאִין, וְרַבְרְבִין עַל כֹּלָּא. וְאִלֵּין אִקְרוֹן חַיּוֹת גְּדוֹלוֹת. עָשׂוּ חָיִל, הַהוּא חַיִל דְּעָבְדוּ דְּסָמְכִין עֲלַיְיהוּ, אִקְרוֹן חַיּוֹת קְטַנּוֹת עִם גְּדוֹלוֹת, לְאִתְחַבְּרָא כַּחֲדָא, לְאִתְתַּקְנָא בְּהוּ מַטְרוֹנִיתָא, לְמֶחֱדֵי בְּהוּ עִלָּאִין וְתַתָּאִין. כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (תְּהִלִּים קד, כו): ״לִוְיָתָן זֶה יָצַרְתָּ לְשַׂחֶק בּוֹ״, בְּגִינֵי כָּךְ רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חָיִל.

וְעַל דָּא בָּנוֹת צָעֲדָה עֲלֵי שׁוּר. בָּנוֹת צָעֲדָה, צָעֲדוֹת מִבָּעֵי לֵיהּ, אֶלָּא הַהוּא עַיִן דִּכְתִיב לְעֵילָּא, וּמַאן אִיהוּ, עֵין מִשְׁפָּט, וְאִיהוּ קָאִים עֲלֵי עָיִן, וְאִיהוּ עַיִן, צָעֲדָה, וּפָסְעַת לְמֵיטַל בָּנוֹת לְתִקּוּנָהָא, וְהַיְנוּ בָּנוֹת צָעֲדָה, וְלָא בָּנִים, בָּנוֹת צָעֲדָה, אִסְתַּכְּלַת לְתִקּוּנָהָא, וְלָא בָּנִים. וַיְמָרְרוּהוּ וְרָבוּ, בְּאִסְתַּכְּלוּתָא דְּרַחֲמוּ לְגַבֵּיהּ. כְּדִכְתִיב (שִׁיר הַשִּׁירִים ו, ה): ״הָסֵבִּי עֵינַיִךְ מִנֶּגְדִּי

שֶׁהֵם הִרְהִיבֻנִי״. וְעַל דָּא וַיִּשְׁטְמוּהוּ בַּעֲלֵי חִצִּים.

וַתֵּשֶׁב בְּאֵיתָן קַשְׁתּוֹ דָּא קֶשֶׁת. מַה קֶּשֶׁת דָּא בַּת זוּגוֹ. בְּאֵיתָן, תּוּקְפָּא אַלְבִּישַׁת עֲלוֹי, דְּלָא אַחְלָשַׁת חֵילָא, דְּהָא יָדְעַת דְּיוֹסֵף לָא יִסְטֵי בְּהַהוּא דַּרְגָּא, דְּאָת קַיָּימָא דִּילֵיהּ, לִימִינָא וְלִשְׂמָאלָא.

וַיָּפֹזּוּ, מַאי וַיָּפֹזּוּ. אֶלָּא כְּדִכְתִיב (תְּהִלִּים יט, יא): ״הַנֶּחֱמָדִים מִזָּהָב וּמִפַּז רָב״. וּכְתִיב (אִיּוֹב כח, יז): ״וּתְמוּרָתָהּ כְּלִי פָז״. אִתְיַיקְרוּ דְּרוֹעוֹי בְּמַרְגָּלִיתָא עִלָּאָה. מִידֵי אֲבִיר יַעֲקֹב, מֵאִינוּן תְּרִין סִטְרִין, דְּאַתְקִיף בְּהוּ יַעֲקֹב. מִשָּׁם רוֹעֶה אֶבֶן יִשְׂרָאֵל, מִתַּמָּן אִתְּזָן הַהוּא אֶבֶן יְקָרָא, כְּדְקָאֲמָרַן. תּוּ, מֵאִינוּן תְּרֵיסַר סִטְרִין, אִתְּזָן הַהוּא אֶבֶן יְקָרָא, דְּאִינוּן צָפוֹן וְדָרוֹם, וְהִיא אִתְיַיהֲבַת בֵּינַיְיהוּ, וְאִתְבָּרְכָא מִנַּיְיהוּ, וְאִתְּזָנָא מִנְּהוֹן עַל יְדָא דְּצַדִּיק.

תָּא חֲזֵי, לְיוֹסֵף אִתּוֹסַף לֵיהּ בְּרָכָה אָחֳרָא, כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר, מֵאֵל אָבִיךָ וְיַעְזְרֶךָּ וְגוֹ׳. הַאי קְרָא קַשְׁיָא. מֵאֵל אָבִיךָ, אֵל אָבִיךָ יַעַזְרֶךָּ מִבָּעֵי לֵיהּ. מַאי מֵאֵל אָבִיךָ וּלְבָתַר יַעְזְרֶךָּ. וְאֵת שַׁדַּי, וְאֵל שַׁדַּי מִבָּעֵי לֵיהּ, כְּמָה דִכְתִיב: (בְּרֵאשִׁית מג, יד): ״וְאֵל שַׁדַּי יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים לִפְנֵי הָאִישׁ״. וִיבָרֵכֶךָּ, יְבָרֶכְךָ מִבָּעֵי לֵיהּ.

אֶלָּא אַחְסִין לֵיהּ לְעֵילָא וְתַתָּא. אַחְסִין לֵיהּ לְעֵילָא, מֵאֵל אָבִיךָ, דְּאִיהוּ אַחְסָנָא עִלָּאָה, אֲתַר דְּאִקְרֵי שָׁמַיִם. וַיַּעְזְרֶךָּ, בְּגִין דְּלָא יַחֲלִיף הַאי אֲתַר לַאֲתַר אָחֳרָא, וְסִיּוּעָא דִּילֵיהּ לֶיהֱוֵי מֵאֲתַר דָּא, וְלָא מֵאַחֲרָא.

וְאֵת שַׁדַּי, מַהוּ וְאֵת שַׁדַּי, אֶלָּא, אִיהוּ דַּרְגָּא אָחֳרָא תַּתָּאָה, דְּהָא תָּנִינָן, בְּכָל אֲתַר אֵת ה׳, דָּא שְׁכִינְתָּא, כְּמוֹ וָאֵרָא אֵת ה׳, אֵת לְרַבּוֹת. וְאֵת לְאַכְלָלָא יוֹם בְּלֵילָה, וְלַיְלָה בְּיוֹם, כְּדִכְתִיב וְאֵת שַׁדַּי״, דְּהָא מִתַּמָּן נָפְקִין בִּרְכָאן לְבָרְכָא עָלְמִין.

תּוּ, אַמַּאי לָא קָאֲמַר וְאֵל שַׁדַּי, דְּהָא הָכָא נָמֵי מַשְׁמַע כְּדְקָאֲמְרִינָן. דִּכְתִיב, וְאֵל שַׁדַּי יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים, כֻּלָּא אֲתַר חַד הוּא, אַמַּאי שָׁבַק ל׳ וְכָתַב ת׳. אֶלָּא רָזָא אִיהוּ, דְּכַד אִינוּן שְׁבִילִין נָפְקִין מֵעֵילָא,

[רמז:] (רמג-רמד; יום שְׁלִישִׁי)

כְּלָלָא דְאוֹרַיְיתָא, אַחְסִין שָׁמַיִם. כְּמָא דְאַתְּ אָמַר אֵת הַשָּׁמַיִם, כְּלָלָא דְכ״ב אַתְוָון. וּמֵהָכָא נָפְקֵי לְתוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה דְאִקְרֵי אֶרֶץ, כִּדְקָאַמְרִינָן וְאֵת הָאָרֶץ, כְּלָלָא דְכ״ב אַתְוָון. וְשָׁמַיִם כָּלִיל כֹּלָּא כַּחֲדָא, וּכְדֵין מִתְעַטְרָא סִיהֲרָא בְּכֹלָּא, וְיַתְבָא בְּאַשְׁלָמוּתָא, וּבִרְכָאן נָגְדִין כְּדֵין מִתַּמָּן, וְעַל דָּא וְאֵת שַׁדַּי.

וִיבָרֶכְךָ, בְּגִין דְּיֵהֵא לֵיהּ קִיּוּם תָּדִיר וְיַתִּיר, דְּהָא בְּכָל אֲתַר דְּאִית בֵּיהּ וא״ו, תּוֹסֶפֶת אִית לֵיהּ, וְקִיּוּמָא. עַד כָּאן כְּלַל, וּלְבָתַר עָבִיד פְּרַט, דְּכְתִיב בִּרְכוֹת שָׁמַיִם וְגוֹ׳.

בִּרְכוֹת אָבִיךָ גָּבְרוּ עַל בִּרְכוֹת הוֹרַי. בִּרְכוֹת אָבִיךָ גָּבְרוּ וַדַּאי, דְּהָא יַעֲקֹב אַחְסִין שִׁבְחָא דְּכֹלָּא, יַתִּיר מֵאֲבָהָן, דְּהָא הוּא שְׁלִים הֲוָה בְּכֹלָּא. וְכֹלָּא יָהֵב לֵיהּ לְיוֹסֵף, מַאי טַעְמָא. בְּגִין דְּהָכִי אִתְחֲזֵי, דְּהָא צַדִּיק כֹּלָּא נָטִיל, וְאַחְסִין כֹּלָּא כַּחֲדָא, וְכָל בִּרְכָאן בֵּיהּ שַׁרְיָין. הוּא אָרִיךְ בִּרְכָאן מֵרֵישָׁא לְעֵילָּא, וְכָל שַׁיְיפֵי גוּפָא כְּלְהוּ אִתְתַּקְנָן, לַאֲרָקָא בֵּיהּ בִּרְכָאן, וּכְדֵין אִתְעֲבִיד נָהָר דְּנָפִיק מֵעֵדֶן.

מַאי מֵעֵדֶן, אֶלָּא, בְּכָל שַׁעְתָּא דְכָל שַׁיְיפִין יָתְבִין בְּקִשּׁוּרָא חָדָא, וְאִינּוּן בְּעִדּוּנָא דְּתִיאוּבְתָּא מֵרֵישָׁא לְעֵילָּא וּלְתַתָּא, וְכֻלְּהוּ מֵעִדּוּנָא וְתִיאוּבְתָּא דִּלְהוֹן, מְרִיקִין בֵּיהּ, וְאִתְעֲבִיד נָהָר דְּנָגִיד וְנָפִיק מֵעֵדֶן וַדַּאי. תּוּ מֵעֵדֶן מֵחָכְמָה עִלָּאָה, נָגִיד כֹּלָּא לְאִתְמַשְׁכָּא, וְעָבִיד נַהֲרָא, וְאִתְמַשְׁכָּא עַד דְּמָטֵי לְהַאי דַּרְגָּא, וּכְדֵין כֹּלָּא בְּבִרְכָאן, וְכֹלָּא חַד.

עַד תַּאֲוַת גִּבְעוֹת עוֹלָם, תִּיאוּבְתָּא דְּאִינּוּן גִּבְעוֹת עוֹלָם. וּמַאי נִינְהוּ, תְּרֵי נוּקְבֵי. חַד לְעֵילָּא, וְחַד לְתַתָּא, דְּכָל חַד אִקְרֵי עוֹלָם. וְתִיאוּבְתָּא דְּכָל שַׁיְיפֵי גוּפָא, בְּאִינּוּן תְּרֵין אִמָּהָן. תִּיאוּבְתָּא לְיָנְקָא מֵאִמָּא עִלָּאָה. תִּיאוּבְתָּא לְאִתְקַשְׁרָא בְּאִמָּא תַּתָּאָה. וְתִיאוּבְתָּא דְּכֹלָּא חַד, בְּגִין כָּךְ כֻּלְּהוּ, תְּהֵיינָה לְרֹאשׁ יוֹסֵף וְגוֹ׳, לְאִתְבָּרְכָא הַהוּא דַּרְגָּא דְּצַדִּיק, וּלְנַטְלָא כֹּלָּא. כְּדְקָא חָזֵי.

זַכָּאִין אִינּוּן דְּאִקְרוֹן צַדִּיקִים, דְּהָא צַדִּיק לָא אִקְרֵי, אֶלָּא מַאן דְּנָטִיר

הַאי דַּרְגָּא, הַאי אָת קַיְימָא קַדִּישָׁא. זַכָּאִין אִינּוּן בְּעַלְמָא דֵּין, וּבְעַלְמָא דְּאָתֵי. נָפְקוּ מִן מְעָרְתָּא, אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן, כָּל חַד וְחַד לֵימָא מִלָּה, וְנֵיהַךְ בְּאָרְחָא.

פָּתַח רִבִּי אֶלְעָזָר קְרָא אֲבַתְּרֵיהּ, בִּנְיָמִין זְאֵב יִטְרָף וְגוֹ'. בִּנְיָמִין זְאֵב יִטְרָף, זְאֵב אַמַּאי. אֶלָּא בְּגִין דְּהָכִי אִתְרְשִׁים בְּכְרְסְיָיא, דְּהָא כָּל חֵיוָון רַבְרְבִין זְעִירִין רְשִׁימִין תַּמָּן. כְּמָה דִּכְתִיב (תְּהִלִּים קד, כה): "חַיּוֹת קְטַנּוֹת עִם גְּדֹלוֹת". וְכְרְסְיָיא דְּעַבַד שְׁלֹמֹה, הָכִי אִתְרְשִׁים, כְּגַוְונָא דִּלְעֵילָא.

תּוּ זְאֵב יִטְרָף, דְּהָא מִזְּבֵּחַ בְּחוּלָקֵיהּ הֲוָה. וּמִזְּבֵּחַ אִיהוּ זְאֵב. דְּאִי תֵּימָא בִּנְיָמִין אִיהוּ זְאֵב, לָאו הָכִי. אֶלָּא מִזְּבֵּחַ דַּהֲוָה בְּחוּלָקֵיהּ, הוּא זְאֵב, דַּהֲוָה אָכִיל בְּשָׂרָא כָּל יוֹמָא וּבִנְיָמִין הֲוָה זָן לֵיהּ, בְּגִין דְּהָא בְּחוּלָקֵיהּ הֲוָה, כְּבִיכוֹל אִיהוּ מְפַרְנֵס וְזָן לְהַאי זְאֵב. תּוּ זְאֵב יִטְרָף, זְאֵב יָזוּן. וּמַאן אִיהוּ, אִילֵּין מָארֵי דְּבָבוּ, דְּאִינּוּן קָיְימֵי לְעֵילָא לְקַטְרְגָא, וְכֻלְּהוּ אִתְהֲנוּ וְאִתְתַּקְנָן מִקָּרְבָּנָא, וּמִתְעָרֵי אִתְעָרוּתָא לְעֵילָא.

בַּבֹּקֶר יֹאכַל עַד וְלָעֶרֶב יְחַלֵּק שָׁלָל. מַאי בַּבֹּקֶר יֹאכַל עַד. אֶלָּא בְּצַפְרָא, דְּאַבְרָהָם אִתְעַר בְּעַלְמָא, וְשַׁעְתָּא דְּרַעֲוָא אִשְׁתַּכַּח, קָרְבָּנָא עָבִיד אִתְעָרוּתָא וְנַיְיחָא וְסַלְקָא עַד ע"ד. הַהוּא אֲתַר, דִּכְתִיב (דְּבָרִים ל, ב): "וְשַׁבְתָּ עַד ה' אֱלֹהֶיךָ".

תּוּ בַּבֹּקֶר, מַאי בַּבֹּקֶר, דָּא אַבְרָהָם כִּדְקָאֲמָרַן, דִּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית כב, ג): "וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר", בְּזִמְנָא דְּרַעֲוָא אִשְׁתַּכַּח, בְּהַהִיא שַׁעְתָּא לָא הֲוָה אָכִיל קָרְבָּנָא אָחֳרָא, וּמַאן הֲוָה אָכִיל, הַהוּא אֲתַר דְּאִקְרֵי ע"ד, וְאִיהוּ כְּרְסְיָיא עִלָּאָה, דְּאִיהוּ עֲדֵי עַד, כְּדִכְתִיב עֲדֵי עַד וְגוֹ'. וּזְמַן אָכִילָה, בְּצַפְרָא דְּע"ד הוּא, וְהַאי עַד, לְעֵילָא, דִּכְתִיב (יְשַׁעְיָה כו, ד): "בִּטְחוּ בַיְיָ עֲדֵי עַד". וּבַבֹּקֶר, הַיְינוּ קָרְבַּן לַה', וַדַּאי. יֹאכַל עַד, וְלָא אָחֳרָא.

תְּנָנָא סָלִיק, וְאִתְעָרוּתָא דְּרַחֲמֵי קְשִׁיר, וְאִתְעַר לְעֵילָא וְקָיְימָא דָּא לְקַבֵּל דָּא,

[רמח.] (רמה-רמו ; יום רביעי)

וְנוּרָא דָּלִיק, וְאַנְהִיר בְּהַאי אִתְעֲרוּתָא דִּלְתַתָּא. וְכַהֲנָא אִתְעַר, וְלֵיוָאֵי מְשַׁבְּחָן, וְאַחְזָיִין חֵידוּ, וּכְדֵין חַמְרָא אִתְנְסַךְ, לְאִתְקַשְׁרָא בְּמַיָּא, וְחַמְרָא נָהִיר וְאַחֲזֵי חֵידוּ, בְּגִינֵי כָּךְ, חַמְרָא טַב לְתַתָּא, לְאַחֲזָאָה חֵידוּ, לְחַמְרָא אָחֳרָא דִּלְעֵילָּא, וְכֹלָּא אִתְעַר, לְאִתְקַשְׁרָא שְׁמָאלָא בִּימִינָא.

וְלֶחֶם דְּאִיהוּ סֹלֶת, מַלְכוּתָא דְּאִתְעַר אִתְעֲרוּתָא, נַקְטִין לָהּ שְׂמָאלָא בִּימִינָא, וּמְקַשְׁרֵי לָהּ בְּגוּפָא, וּכְדֵין נָגִיד מִשְׁחָא עִלָּאָה, וְלָקְטָא לֵיהּ עַל יְדָא דְצַדִּי״ק. וְעַל דָּא בָּעֵי לְמֶעְבַּד אִתְעֲרוּתָא דְּסֹלֶת בְּמִשְׁחָא, וְאִתְקַשַּׁר כֹּלָּא כַּחֲדָא, וּכְדֵין עִדּוּנָא וְנַיְיחִין דְּיִחוּדָא חַד, וְלָקְטִין עִדּוּנָא וְנַיְיחָא דְּיִחוּדָא, כָּל אִינּוּן כִּתְרִין, וְאִתְקַשַּׁר דָּא בְּדָא, וְאִתְנְהִיר סִיהֲרָא, וְאִתְקַשְׁרָא בְּשִׁמְשָׁא, וְיָתִיב כֹּלָּא בְּעִדּוּנָא.

וּכְדֵין קָרְבַּן לַיְיָ, וְלָא לְאָחֳרָא. וְעַל דָּא, בַּבֹּקֶר יֹאכַל עַד, וְלָא לְאָחֳרָא, יֹאכַל עַד, וְיִתְעַדָּן וְיִתְקַשַּׁר בְּקִשּׁוּרֵיהּ בְּקַדְמִיתָא. אֵימָתַי, בַּבֹּקֶר. דְּבָעֵי לְאִתְבָּרְכָא שְׁמָא קַדִּישָׁא בְּקַדְמִיתָא, וּלְבָתַר יִתְבָּרְכוּן אָחֳרָנִין.

וְעַל דָּא, אָסִיר לֵיהּ לְבַר נָשׁ לְבָרְכָא לְחַבְרֵיהּ בְּצַפְרָא, עַד דְּיִבָרֵךְ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאִיהוּ בָּעֵי לְאִתְבָּרְכָא בְּרֵישָׁא, וְהַיְינוּ בַּבֹּקֶר יֹאכַל עַד. וּלְבָתַר יִתְבָּרְכוּן אָחֳרָנִין, וְלָעֶרֶב יְחַלֵּק שָׁלָל. דְּהָא קָרְבָּנוֹת דַּהֲוָה בְּרֵישָׁא, כֹּלָּא אִתְקְרַב לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאִתְעֲרוּתָא סַלְקָא תַּמָּן. וּבְגִין דְּהָא הוּא אִתְבָּרַךְ, הַוָה מְקַשַּׁר קְשִׁרִין לְכָל שְׁאָר חֵילִין עִלָּאִין, וּמַפְלִיג לוֹן בִּרְכָאן, לְכָל חַד וְחַד כְּדְקָא חָזֵי וְיָאוֹת לֵיהּ, וּמִתְבַּסְּמָן עָלְמִין, וְאִתְבָּרְכָאן עִלָּאִין וְתַתָּאִין.

וְהַיְינוּ רָזָא דִּכְתִיב (שיר השירים ה, א): ״אָכַלְתִּי יַעְרִי עִם דִּבְשִׁי״ וְגוֹ׳, בְּקַדְמִיתָא, לְבָתַר פָּלִיג לְכֻלְּהוּ, וְאָמַר, ״אִכְלוּ רֵעִים שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ דּוֹדִים״. אָרִיךְ בִּרְכָאן לְכֻלְּהוּ, וּמַפְלִיג לוֹן, לְכָל חַד וְחַד כְּדְקָא חָזֵי לֵיהּ, וְעַל דָּא וְלָעֶרֶב יְחַלֵּק שָׁלָל. דְּהָא שְׁמָא קַדִּישָׁא יִתְבָּרַךְ בְּקַדְמִיתָא, וְהַשְׁתָּא פָּלִיג בִּרְכָאן לְכֻלְּהוּ עָלְמִין. דְּלָא תֵּימָא דְּקָרְבָּנָא מִתְקָרֵב לוֹן, וְלָא לְשׁוּם חֵילָא

אָחֳרָא, אֶלָּא כֻּלָּא מִתְקָרֵב לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְהוּא אָרִיק בִּרְכָאן, וּמַפְלִיג בִּרְכָאן לְכֻלְּהוּ עָלְמִין, וּבְגִין כָּךְ קָרְבַּן לַייָ, וְלָא לְאָחֳרָא.

אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן, בְּרִי, שַׁפִּיר קָא אָמְרַתְּ. תּוּ אִתְעֲרוּתָא אָחֳרָא דְּקָרְבָּנָא, כֻּלָּא בְּגִין לְאַמְשָׁכָא בִּרְכָאן, וּלְאַתְעָרָא בִּרְכָאן, דְּיִתְבָּרְכוּן כֻּלְּהוּ עָלְמִין. בְּקַדְמִיתָא קָרְבָּן לַייָ, וְלָא לְאָחֳרָא, הַשְׁתָּא תַּקְרִיבוּ אֶת קָרְבַּנְכֶם, דְּיִתְקַשְׁרוּן כֻּלְּהוּ עָלְמִין כַּחֲדָא, וְיִתְחַבְּרָן וְיִתְבָּרְכוּן עִלָּאֵי וְתַתָּאֵי.

פָּתַח רִבִּי אַבָּא וְאָמַר קְרָא אֲבַתְּרֵיהּ, כָּל אֵלֶּה שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנֵים עָשָׂר וְגוֹ׳, כָּל אֵלֶּה שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל, אֵלֶּה שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל מִבָּעֵי לֵיהּ, מַאי כָּל אֵלֶּה. אֶלָּא, לְאַחְבָּרָא לוֹן, בַּאֲתַר דְּכָל בִּרְכָאן מְרִיקִין תַּמָּן. שְׁנֵים עָשָׂר. שְׁנֵים עָשָׂר וַדַּאי, קִשְׁרִין דְּתִקּוּנֵי מַטְרוֹנִיתָא, וְאִיהִי אִתְחַבְּרַת בַּהֲדַיְיהוּ, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב שְׁנֵים עָשָׂר. וְזֹאת אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם אֲבִיהֶם וַיְבָרֶךְ אוֹתָם, דְּהָא בַּאֲתַר דָּא, דִּבּוּר שַׁרְיָא.

אֲשֶׁר דִּבֶּר, הָכָא קִשְׁרָא חַד, לְאִתְחַבְּרָא מִתַּתָּא לְעֵילָּא, וּמֵעֵילָּא לְתַתָּא. מִתַּתָּא, בְּאִלֵּין תְּרֵיסַר שִׁבְטִין, וְזֹאת, אִתְחַבְּרָא בַּהֲדַיְיהוּ. אֲשֶׁר דִּבֶּר, הָא חִבּוּרָא דְּכַר וְנוּקְבָא, קִשּׁוּרָא לְתְרִין סִטְרִין, מִתַּתָּא וּמִלְעֵילָּא, לְסוֹף קָשַׁר לוֹן בַּאֲתַר דִּלְעֵילָּא, דְּכַר וְנוּקְבָא כַּחֲדָא. הַדָּא הוּא דִּכְתִיב אִישׁ אֲשֶׁר כְּבִרְכָתוֹ וְגוֹ׳. מַאי כְּבִרְכָתוֹ. אֶלָּא כְּבִרְכָתוֹ בַּת זוּגוֹ. אִישׁ אֲשֶׁר כְּבִרְכָתוֹ תַּרְוַוְיִיהוּ כַּחֲדָא.

פָּתַח וְאָמַר (תְּהִלִּים קכח, ה): ״יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלָם״ וְגוֹ׳, יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן, דְּמִנֵּיהּ נָפְקִין בִּרְכָאן, לְאַשְׁקָאָה לְגִינְתָא. וְהוּא כָּלִיל כָּל בִּרְכָאן, וְיָהִיב לָהּ, וּלְבָתַר וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלָם. לְאַחֲזָאָה דְּכָל בִּרְכָאן אַתְיָין מִדְּכַר וְנוּקְבָא. כְּגַוְונָא דָּא (בַּמִּדְבָּר ו, כד): ״יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ״. יְבָרֶכְךָ יְיָ מִדְּכוּרָא. וְיִשְׁמְרֶךָ מִנּוּקְבָא. יְבָרֶכְךָ יְיָ מִזָּכוּר. וְיִשְׁמְרֶךָ מִשָּׁמוּר. וְכֻלָּא חַד מִלָּה, בְּגִין דְּמִתַּרְוַוְיִיהוּ נָפְקִין בִּרְכָאן לְעָלְמִין. וְעַל דָּא, אִישׁ

[רמח:] (רמז-רמח; יום חֲמִישִׁי)

אֲשֶׁר כִּבְרָכָתוֹ בֵּרַךְ אוֹתָם.

רִבִּי יְהוּדָה פָּתַח קְרָא וְאָמַר, "וַיְכַל יַעֲקֹב לְצַוּוֹת אֶת בָּנָיו" וְגוֹ'. וַיְכַל יַעֲקֹב לְצַוּוֹת אֶת בָּנָיו, לְצַוּוֹת, לְבָרֵךְ מִבָּעֵי לֵיהּ. אֶלָּא דְּפָקִיד לוֹן לְגַבֵּי שְׁכִינְתָּא, לְאִתְקַשְׁרָא בַּהֲדָהּ. תּוּ, דְּפָקִיד לוֹן עַל עִסְקֵי מְעַרְתָּא, דְּהִיא קְרִיבָא לְגַן עֵדֶן, דְּתַמָּן הוּא אָדָם הָרִאשׁוֹן קָבוּר.

תָּא חֲזֵי, הַהוּא אֲתַר אִקְרֵי קִרְיַת אַרְבַּע. מַאי טַעְמָא. בְּגִין דְּתַמָּן אִתְקְבָרוּ אַרְבַּע זוּגוֹת, אָדָם וְחַוָּה. אַבְרָהָם וְשָׂרָה. יִצְחָק וְרִבְקָה. יַעֲקֹב וְלֵאָה. הָא קוּשְׁיָא הָכָא, דְּתָנִינָן, אֲבָהָן אִינּוּן רְתִיכָא קַדִּישָׁא, וּרְתִיכָא לָאו פָּחוֹת מֵאַרְבַּע, וְתָנִינָן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִחַבַּר לְמַלְכָּא דָּוִד בַּהֲדַיְיהוּ, וְאִתְעֲבִידוּ רְתִיכָא שְׁלֵימָתָא, הֲדָא הוּא דִכְתִיב (תְּהִלִּים קיח, כב): "אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים" וְגוֹ'. דְּדָוִד מַלְכָּא אִתְחַבַּר לְמֶהֱוֵי רְתִיכָא שְׁלֵימָתָא בַּהֲדַיְיהוּ. אִי הָכִי דָּוִד בָּעְיָא לְאִתְקְבָרָא בְּגוֹ אֲבָהָן, וְיֶהֱוֵי קִרְיַת אַרְבַּע בַּהֲדֵיהּ, מַאי טַעְמָא לָא אִתְקַבַּר בַּהֲדַיְיהוּ.

אֶלָּא, דָּוִד מַלְכָּא אֲתַר מִתְתַּקֵּן הֲוָה לֵיהּ כִּדְקָא יְאוֹת, וּמַאן הוּא צִיּוֹן, לְאִתְחַבְּרָא לֵיהּ כַּחֲדָא. וְאָדָם דְּאִתְקַבַּר בִּגּוֹ אֲבָהָן, הָא אִינּוּן אִתְקְבָרוּ בַּהֲדֵיהּ, בְּגִין דְּאִיהוּ מֶלֶךְ קַדְמָאָה הֲוָה, וְאִתְעֲבַר מִנֵּיהּ מַלְכוּ, וְאִתְיְהַב לְדָוִד מַלְכָּא. וּמִיּוֹמוֹי דְּאָדָם, אִתְקַיֵּים דָּוִד מַלְכָּא. דְּאָדָם אֶלֶף שְׁנִין אִתְגְּזַר עֲלוֹי, וְאִתְעֲבָרוּ מִנֵּיהּ שִׁבְעִין שְׁנִין, יוֹמוֹי דְּדָוִד מַלְכָּא, וְהוּא יָהִיב לוֹן. וְאֲבָהָן הֵיךְ יְקוּמוּן עַד דְּיֵיתֵי דָּוִד מַלְכָּא, אֶלָּא זָכָה לְאַתְרֵיהּ, כִּדְקָא חָזֵי לֵיהּ, בְּגִינֵי כָּךְ לָא אִתְקְבַר לְגַבֵּי אֲבָהָן.

תּוּ, אֲבָהָן בַּאֲתַר דְּדִכּוּרָא שַׁרְיָין, וְדָוִד בַּאֲתַר דְּנוּקְבָא, וַאֲבָהָן נוּקְבָן אִתְקְבָרוּ בַּהֲדַיְיהוּ. וְדָוִד אִתְקְבַר וְאִתְחַבַּר בְּאֲתַר דְּדִכּוּרָא, מִלָּה כִּדְקָא חָזֵי לֵיהּ. וַיֶּאֱסוֹף רַגְלָיו אֶל הַמִּטָּה, בְּגִין דְּהָא אִיהוּ בַּאֲתַר דְּחַיִּין יָתִיב. כַּד בָּעָא לְאִסְתַּלָּקָא מֵעַלְמָא, נָחִית רַגְלוֹי לְגַבֵּי מִטָּה, וְאִתְכְּנִישׁ וְאִסְתְּלַק מֵעַלְמָא, הֲדָא הוּא דִכְתִיב, וַיִּגְוַע וַיֶּאֱסֹף אֶל עַמָּיו. פְּתָח וְאָמַר (תְּהִלִּים פד, ג): "נִכְסְפָה וְגַם כָּלְתָה נַפְשִׁי לְחַצְרוֹת ה'", מִלָּה דָּא הָא אוּקְמוּהָ חַבְרַיָּיא.

אֲבָל תָּא חֲזֵי, אִית מָדוֹרִין תַּתָּאִין, וְאִית מָדוֹרִין עִלָּאִין. בְּעִלָּאִין לָאו שָׁרְיָין תַּמָּן, וּמַאן אִינוּן, אִינוּן בָּתֵּי גַוָּאֵי, וּבָתֵּי בְּרָאֵי. אִינוּן אִקְרוּן חֲצָרוֹת ה׳, בְּגִין דְּאִינוּן קָיְימֵי בִּרְחִימוּ וְתִיאוּבְתָּא לְגַבֵּי נוּקְבָא. תָּא חֲזֵי, כַּד נְשְׁמָתָא סַלְקָא אִתְעַר כֹּלָּא לְגַבֵּי נוּקְבָא, דְּהָא אִיהִי אִתְאַחֲדַת בְּתִיאוּבְתָּא שְׁלֵימְתָא וְאִתְקַשְׁרַת בֵּיהּ.

יַעֲקֹב לָא מִית, בְּגִין כָּךְ לָא אִתְּמַר בֵּיהּ מוֹתָא, אֶלָּא וַיִּגְוַע וַיֵּאָסֶף אֶל עַמָּיו. חָמֵי מַה כְּתִיב, וַיֵּאָסֶף רַגְלָיו אֶל הַמִּטָּה, דְּאִתְכְּנִישׁ שְׁמָשָׁא לְגַבֵּי סִיהֲרָא, שְׁמָשָׁא לָא מִית, אֶלָּא אִתְכְּנִישׁ מֵעַלְמָא, וְאָזִיל לְגַבֵּי סִיהֲרָא.

תָּא חֲזֵי, בְּשַׁעְתָּא דְּאִתְכְּנִישׁ יַעֲקֹב, אִתְנְהִיר סִיהֲרָא, וְתִיאוּבְתָּא דְּשִׁמְשָׁא עִלָּאָה אִתְעַר לְגַבָּהּ, בְּגִין דְּשִׁמְשָׁא כַּד סָלִיק, אִתְעַר שִׁמְשָׁא אָחֳרָא, וְאִתְדַּבַּק דָּא בְּדָא, וְאִתְנְהִיר סִיהֲרָא. אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן, שַׁפִּיר קָא אָמַרְתְּ, אֲבָל הָא אִתְּמַר, דְּעִלָּאָה עַלְמָא דְּדִכּוּרָא, אִתְקַשַּׁר בְּתַתָּאָה דְּאִיהוּ עַלְמָא דְּנוּקְבָא, וְתַתָּאָה אִתְקַשַּׁר בְּעִלָּאָה, וְכֹלָּא דָּא כְּגַוְונָא דָּא.

וְהָא אִתְּמַר תְּרִין עָלְמִין נִינְהוּ, כְּדִכְתִיב (דִּבְרֵי הַיָּמִים א׳ טז, לו): ״מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם״. וְאַף עַל גַּב דְּתְרֵין נוּקְבֵי נִינְהוּ, חַד מִתְתַּקֵּן בִּדְכוּרָא, וְחַד בְּנוּקְבָא. דָּא שְׁבַע, וְדָא בַּת שְׁבַע. דָּא אֵם, וְדָא אֵם, דָּא אִקְרֵי אֵם הַבָּנִים, וְדָא אִקְרֵי אֵם שְׁלֹמֹה. כְּדִכְתִיב (שִׁיר הַשִּׁירִים ג, יא): ״צְאֶינָה וּרְאֶינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה״ וְגוֹ׳. בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה, בַּמֶּלֶךְ דְּכָל שְׁלָמָא דִּילֵיהּ. דָּא אֵם שְׁלֹמֹה. כְּדִכְתִיב (מְלָכִים א׳ א, יא): ״בַּת שֶׁבַע אֵם שְׁלֹמֹה״.

וּכְתִיב (שָׁם ה, י): ״וַתֵּרֶב חָכְמַת שְׁלֹמֹה״. חָכְמַת שְׁלֹמֹה, דָּא אֵם שְׁלֹמֹה. דִּכְתִיב (מִשְׁלֵי לא, א): ״דִּבְרֵי לְמוּאֵל מֶלֶךְ מַשָּׂא אֲשֶׁר יִסְּרַתּוּ אִמּוֹ״. דִּבְרֵי לְמוּאֵל מֶלֶךְ, הַאי קְרָא לָאו אִתְיְדַע מַהוּ סְתִימָא דִּילֵיהּ. אֶלָּא, דִּבְרֵי לְמוּאֵל מֶלֶךְ, דְּבָרִים דְּאִתְּמַר בְּגִין אֵל

[רמט.] (רמט-רנ; יום ששי)

דְּאִיהוּ מֶלֶךְ, וּמַאן אִיהוּ. דָּא (תְּהִלִּים ז, יב): "אֵל זוֹעֵם בְּכָל יוֹם". וְאֵל שַׁדַּי. כְּמָה דְּאִתְּמַר. לְמוּאֵל כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (אִיּוֹב מ, ד): "לְמוֹ פִּי". לְמוּאֵל מֶלֶךְ, דְּאִיהוּ בַּת שֶׁבַע. מַשָּׂא אֲשֶׁר יִסְּרַתּוּ אִמּוֹ, כַּד אִתְּגְּלִי עֲלוֹי בְּגִבְעוֹן, בְּחֶלְמָא דְּלֵילְיָא.

תָּא חֲזֵי, יַעֲקֹב אִתְּכְּנִישׁ לְגַבֵּי סִיהֲרָא, וְעָבִיד בָּהּ פֵּירִין לְעֵלְמָא. וְלֵית לָךְ דָּרָא בְּעֵלְמָא, דְּלָא אִית בֵּיהּ אִיבָּא דְּיַעֲקֹב, בְּגִין דְּהָא אִיהוּ אִתְּעַר אִתְּעֲרוּתָא לְעֵילָּא, בְּגִין דִּכְתִיב, וַיֶּאֱסֹף רַגְלָיו אֶל הַמִּטָּה, דְּאִיהוּ מִטָּתֵיהּ דְּיַעֲקֹב וַדַּאי. זַכָּאָה חוּלָקֵיהּ דְּיַעֲקֹב, דְּהָא אִשְׁתְּלִים לְעֵילָּא וְתַתָּא, דִּכְתִיב (יִרְמְיָה ל, י–יא): "וְאַתָּה אַל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב נְאֻם ה' וְגוֹ', כִּי אִתְּךָ אֲנִי". כִּי אִתִּי אַתָּה לָא אִתְּמַר, אֶלָּא כִּי אִתְּךָ אֲנִי, וְהָא אִתְּמַר.

רִבִּי יִצְחָק פָּתַח וְאָמַר: וַיָּבֹאוּ עַד גֹּרֶן הָאָטָד וְגוֹ', וּכְתִיב, וַיַּרְא יוֹשֵׁב הָאָרֶץ הַכְּנַעֲנִי אֶת הָאֵבֶל בְּגֹרֶן הָאָטָד וְגוֹ'. הַנִּי קְרָאֵי אִית לְאִסְתַּכָּלָא בְּהוּ, מַאי אִיכְפַּת לָן דְּאִינּוּן אָתוּ עַד גֹּרֶן הָאָטָד. וּמַאי טַעְמָא אִתְּכְּנַת אֲבֵלוּתָא דָּא לְמִצְרַיִם, דְּהָא אֵבֶל יִשְׂרָאֵל מִבָּעֵי לֵיהּ, מַאי טַעְמָא לְמִצְרַיִם.

אֶלָּא הָכִי אָמְרוּ, כָּל הַהוּא זִמְנָא דַּהֲוָה יַעֲקֹב בְּמִצְרַיִם, אִתְּבָרַךְ אַרְעָא בְּגִינֵיהּ, וְנִילוּס הֲוָה נָפִיק וְאַשְׁקֵי אַרְעָא, וְעוֹד דְּפָסַק כַּפְנָא בְּגִינֵיהּ דְּיַעֲקֹב. וְעַל דָּא, מִצְרָאֵי עֲבָדוּ אֲבֵלוּתָא, וְאִתְּכַּנַּי עֲלַיְיהוּ.

פָּתַח וְאָמַר (תְּהִלִּים קו, ב): "מִי יְמַלֵּל גְּבוּרוֹת יְיָ יַשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ", הַאי קְרָא אוּקְמוּהָ. אֲבָל מַהוּ יְמַלֵּל, יְדַבֵּר מִבָּעֵי לֵיהּ. וְאִי תֵּימָא דְּאָרְחֵיהּ דִּקְרָא הָכִי הוּא, דְּהָא קְרָאֵי אִינּוּן הָכִי. לָא. דִּכְלְהוּ לְאַחֲזָאָה מִלָּה קָא אַתְיָין. אוֹף הָכָא, לְאַחֲזָאָה מִלָּה קָא אַתְיָא, מִי יְמַלֵּל, כִּדְכְתִיב (דִּבְרִים כג, כו): "וְקָטַפְתָּ מְלִילֹת". גְּבוּרוֹת ה', בְּגִין דְּסַגִּיאִין אִינּוּן, דְּהָא כָּל גְּזֵרָא דְּדִינָא, מִתַּמָּן קָא אַתְיָא, וְעַל דָּא, מַאן אִיהוּ דְּיִסַּלֵּק וְיַעֲבֵר גְּזֵרָה חָדָא, מֵאִינּוּן גְּבוּרָאן דְּעָבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

תּוּ, מִי יְמַלֵּל, וְיַדַּבֵּר, כֻּלָּא חַד. יְדַבֵּר, דְּהָא כַּמָּה וְכַמָּה גְּבוּרָאן אִינּוּן, דְּלֵית לוֹן חוּשְׁבָּנָא, כַּמָּה מָארֵי דְּדִינִין, כַּמָּה מָארֵי תְּרִיסִין, כַּמָּה גַּרְדִּינֵי נְמוּסִין, וּמִלּוֹלָא לָא יָכִיל לְמַלָּלָא לוֹן.

וּבְמָה יְדִיעָן, כְּלְהוּ בְּהַגָּדָה, דְּאִית בֵּיהּ רָזָא דְּחָכְמְתָא, דְּהָא בְּמִלּוּלָא וּבַאֲמִירָה לָא יָכִיל לְמַלָּלָא לוֹן. לְמִנְדַּע לוֹן, אֲבָל בְּהַגָּדָה יְדִיעָן, כְּמָה דִּכְתִיב (תְּהִלִּים קמה, ד): "דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ", בְּרָזָא דָּא יָדְעִין, אֲבָל גְּבוּרָתֶךָ דְּהִיא גְּבוּרָה תַּתָּאָה, יְדַבְּרוּ, דִּכְתִיב וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ.

יַשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ, דְּסַגִּיאִין אִינּוּן דִּינִין, דְּאִשְׁתְּמוֹדְעָן וּמִתְחַבְּרָן בִּתְהִלָּה, וְכַמָּה חֵילִין, וְכַמָּה מַשְׁרְיָין דְּמִתְחַבְּרָן בָּהּ, כְּדִכְתִיב (אִיּוֹב כה, ג): "הֲיֵשׁ מִסְפָּר לִגְדוּדָיו", וְעַל דָּא, מַאן יָכִיל לְאִשְׁתְּמַע כָּל תְּהִלָּתוֹ.

תָּא חֲזֵי, מִצְרָאֵי כְּלְהוּ חַכִּימִין הֲווּ, וּמִסְטְרָא דִּגְבוּרָה קָא נָפְקִי, כַּמָּה חֵילִין וְכַמָּה מַשְׁרְיָין, וְכַמָּה דַּרְגִּין עַל דַּרְגִּין, עַד דְּמָטוּ לְגַבֵּי דַּרְגִּין תַּתָּאִין, וּמִצְרָאֵי הֲווּ חָרָשִׁין וְחַכִּימִין בְּהוּ, וְיָדְעִין סִתִּימִין דְּעַלְמָא, וְאִסְתַּכָּלוּ הָא, דִּבְזִמְנָא דְּיַעֲקֹב קַיָּים בְּעַלְמָא, לָא אִית עַמָּא דְּשָׁלְטָא עַל בְּנוֹי, וְיָדְעוּ דְּהָא יִשְׁתַּעְבְּדוּ בְּהוּ בְּיִשְׂרָאֵל זִמְנִין סַגִּיאִין.

כֵּיוָן דְּמִית יַעֲקֹב חָדוּ, אִסְתַּכָּלוּ מַה יְהֵא בְּסוֹפָא, עַד דְּמָטוּ לְגוֹרֶן הָאָטָד, דְּאִיהוּ גְּזֵרָא דְּדִינָא שַׁלִּיטָא, אָטָ"ד בְּגִימַטְרִיָּא יַד, כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (שְׁמוֹת יד, לא): "וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדֹלָה" וְגוֹ', כֵּיוָן דְּמָטוּ לְאַתַּר דָּא, חָמוּ גְּבוּרָאן דְּנָפְקֵי מֵהַאי אָטָד. אַמַּאי אִקְרֵי אָטָד. אֶלָּא, מַה אָטָד נָפְקֵי כּוּבִין לְהַאי סִטְרָא וּלְהַאי סִטְרָא, הָכִי נָמֵי י"ד, נָפְקֵי מִינָהּ אֶצְבָּעָאן, לְהַאי סִטְרָא וּלְהַאי סִטְרָא, וְכָל אֶצְבָּעָא וְאֶצְבָּעָא סָלִיק בְּכַמָּה גְּבוּרָאן, בְּכַמָּה דִּינִין, וּבְכַמָּה נְמוּסִין, כְּדֵין וַיִּסְפְּדוּ שָׁם מִסְפֵּד גָּדוֹל וְכָבֵד מְאֹד, עַל כֵּן קָרָא שְׁמָהּ אָבֵל מִצְרָיִם, וַדַּאי אֵבֶל כָּבֵד זֶה לְמִצְרַיִם, וְלָא לְאָחֳרָא.

רִבִּי שִׁמְעוֹן פָּרִישׁ פָּרְשָׁתָא. נָפְקֵי יָתְבוּ לְגוֹ מְעַרְתָּא. אָמַר חָמֵינָא דְּיוֹמָא דֵּין יִנְפּוֹל בֵּיתָא בְּמָתָא, וְיֵעָדְרוּן תְּרֵי רוּמָאֵי מְקַטְרְגִין. אִי אֲנָא בְּמָתָא לָא יִנְפּוֹל בֵּיתָא. אַהֲדָרוּ לְגוֹ מְעַרְתָּא יָתְבוּ.

פָּתַח רִבִּי שִׁמְעוֹן וְאָמַר (יְשַׁעְיָה י, ל): "צַהֲלִי קוֹלֵךְ בַּת גַּלִּים" וְגוֹ'.

[רמט:] (רנא-רנב; שַׁבַּת-קֹדֶשׁ)

צַהֲלִי קוֹלֵךְ, הַאי קְרָא לִכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אִתְּמַר, בְּגִין דְּאִיהִי מְשַׁבַּחַת לֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּקָלָא מְשַׁבְּחָא, וְעַל דָּא צַהֲלִי קוֹלֵךְ. מֵהָכָא אוֹלִיפְנָא, כָּל מַאן דְּבָעֵי לְשַׁבְּחָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּקָלָא, בָּעְיָא לֵיהּ קָלָא נְעִימוּתָא, דְּיֵעֲרַב לְאָחֳרָנִין דְּשָׁמְעִין לֵיהּ, וְאִי לָאו, לָא יָקוּם לַאֲרָמָא קָלָא.

תָּא חֲזֵי, לֵיוָאֵי דְּאַתְיָין מִסִּטְרָא דָּא, דִּכְתִיב (בְּמִדְבַּר ח, כה): "וּמִבֶּן חֲמִשִּׁים שָׁנָה יָשׁוּב מִצְּבָא הָעֲבֹדָה" וְגוֹ'. מַאי טַעְמָא. בְּגִין דְּקָלֵיהּ נָמִיךְ, וְלָא יֵעֲרַב לְאוּדְנִין, כִּשְׁאָר חַבְרוֹי, כְּדֵין מְעַבְּרִין לֵיהּ מֵהַאי צְבָא הָעֲבוֹדָה דִּלְעֵילָּא, דְּקָיְימִין לְנַגָּנָא לְגַבֵּי הַאי עֲבוֹדָה, וּלְיַקְּרָא שְׁמָא קַדִּישָׁא כְּדְקָא חָזֵי.

חֵילִין לְעֵילָּא, חֵילִין וּמַשְׁרְיָין לְגַבֵּי תַּתָּאֵי, לְשַׁבְּחָא שְׁמָא קַדִּישָׁא, וּלְזַמְּרָא לוֹן. וּבְגִינֵי כָּךְ יָשׁוּב מִצְּבָא הָעֲבוֹדָה. וּבְגִין דִּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל קָא מְשַׁבְּחָא לֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אָמַר קְרָא, צַהֲלִי קוֹלֵךְ בַּת גַּלִּים, בַּת אֲבָהָן.

תּוּ, בַּת גַּלִּים, עַלְמָא דְּאָתֵי אִקְרֵי גַּלִּים, בְּגִין דְּכֹלָּא קָיְימָא בֵּיהּ, וְאִתְכְּלִיל בֵּיהּ תִּלֵּי תִּלִּים, וְנַפְקָא מִנֵּיהּ לְכֹלָּא. תּוּ בַּת גַּלִּים, כְּדִכְתִיב (שִׁיר הַשִּׁירִים ד, יב): "גַּל נָעוּל", וְכָל אִינּוּן גַּלִּים וּמַבּוּעִין, כֻּלְּהוּ נָפְקֵי מֵעַלְמָא דְּאָתֵי, וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אִיהִי בַּת גַּלִּים.

תָּא חֲזֵי, הַאי קְרָא קַשְׁיָא, בְּקַדְמִיתָא כְּתִיב צַהֲלִי קוֹלֵךְ, דְּהוּא בְּגִין לְזַמְּרָא וְלַאֲרָמָא קָלָא, וּלְבָתַר כְּתִיב הַקְשִׁיבִי. אִי הָכִי אַמַּאי צַהֲלִי קוֹלֵךְ, כֵּיוָן דִּכְתִיב הַקְשִׁיבִי. אֶלָּא, צַהֲלִי, בְּגִין לְשַׁבָּחָא וּלְזַמְּרָא. תָּא חֲזֵי, אִי יִשְׂרָאֵל שָׁרָאן לְשַׁבְּחָא וּלְזַמְּרָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּדֵין כְּתִיב הַקְשִׁיבִי, מַאי טַעְמָא, בְּגִין דְּיִשְׂרָאֵל אִינּוּן מְשַׁבְּחָן וּמְזַמְּרָן בְּגִינָהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְעַל דָּא כְּתִיב צַהֲלִי קוֹלֵךְ, וּכְתִיב הַקְשִׁיבִי.

לַיְשָׁה, בְּגִין דְּאַתְיָא מִסִּטְרָא דִּגְבוּרָה, כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (מִשְׁלֵי ל, ל): "לַיִשׁ גִּבּוֹר בַּבְּהֵמָה". וְהַאי לַיְשָׁה, גְּבוּרָה, לְתַבְּרָא חֵילִין וְתוּקְפִין. עַנְיָה עַנָּתוֹת, בְּגִין דְּאִיהִי אַסְפַּקְלַרְיָא דְּלָא נָהֲרָא, עַנְיָה וַדַּאי, לֵית לָהּ נְהוֹרָא לְסִיהֲרָא מִגַּרְמָהּ, אֶלָּא מַה דְּיָהִיב לָהּ שִׁמְשָׁא.

עֲנָתוֹת אִיהוּ חֲקַל, כְּפַר חַד, וְשָׁרְיִין בֵּיהּ כָּהֲנֵי מִסְכְּנֵי דְּאַהֲדָרָן עַל פִּתְחִין, וְלֵית מַאן דְּיַשְׁגַּח בְּהוּ, בְּגִין דְּכָל אִינּוּן בְּנֵי הַהוּא כְּפַרָא, קְלִיסִין הֲווּ בְּעֵינֵיהוּ דְּעַמָּא, וּבֵיתַיְיהוּ רֵיקָנַיִין יַתִּיר מִכָּל עַמָּא, בַּר מַה דְּיָהֲבִין לוֹן, כְּמִסְכְּנֵי קְלִיסִין דְּעַמָּא. בְּגִין כָּךְ, סִיהֲרָא לֵית לָהּ נְהוֹרָא מִגַּרְמָהּ, אֶלָּא בְּשַׁעְתָּא דְּאִתְחַבַּר עִמָּהּ שִׁמְשָׁא אִתְנְהִיר.

תָּא חֲזֵי, דִּכְתִיב (מְלָכִים א׳ ב, כו): ״וּלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֵן אָמַר הַמֶּלֶךְ עֲנָתֹת לְךָ עַל שָׂדֶיךָ כִּי אִישׁ מָוֶת אָתָּה״. וְכִי עַל דְּזַמִּין לֵיהּ אֲדוֹנָיְהוּ, אִישׁ מָוֶת אִקְרֵי. אֶלָּא, בְּגִין דַּהֲוָה מֵאֲתַר מִסְכְּנָא, דְּאִידְבַּק בֵּיהּ סִיהֲרָא, דְּאִיהִי עֲנִיָּה עֲנָתוֹת.

וְאִי תֵּימָא (שָׁם): ״וְכִי הִתְעַנִּיתָ בְּכֹל אֲשֶׁר הִתְעַנָּה אָבִי״, בְּגִינֵי כָּךְ זַכָּאָה דְּלָא קָטִיל לֵיהּ. אֶלָּא אֶבְיָתָר, בְּגִין דְּהֲוָה מֵאֲתַר מִסְכְּנָא, זָכָה בֵּיהּ דָּוִד, עַד לָא סָלִיק לְמַלְכוּ, כַּד הֲוָה מִכַּמָּאן לֵיהּ שָׁאוּל, וְהַוֵי אָרְחוֹי כְּמִסְכְּנָא, אֶבְיָתָר כְּגַוְונָא דָּא, וּלְזִמְנָא דְּשָׁלַט שְׁלֹמֹה, סִיהֲרָא קָיְימָא בְּאַשְׁלָמוּתָא, וְהַוָה בְּחֶדְוָותָא דַּעֲתִירוּ, דְּכֹלָּא הֲוָה לֵיהּ, לָא זָכָה בֵּיהּ אֶבְיָתָר.

וַדַּאי שְׁדֵה עֲנָתוֹת, רָזָא דְּמִלָּה הֲוָה, וְיִרְמְיָה דְּקָנֵי לֵיהּ, כֹּלָּא הֲוָה, בְּגִין לְאַחְסָנָא רָזָא עִלָּאָה. תָּא חֲזֵי, כָּד שָׁלְטָא סִיהֲרָא, שְׁדֵה תַּפּוּחִים אִקְרֵי, כָּד אִיהוּ בְּמִסְכֵּנוּ, שְׁדֵה עֲנָתוֹת. בְּגִינֵי כָךְ, תּוּשְׁבַּחְתָּא דִּלְתַתָּא, עָבִיד לֵיהּ עֲתִירוּ, וּשְׁלִימוּתָא.

כְּמָה דְּדָוִד, כָּל יוֹמוֹי אִשְׁתַּדַּל לְמֶעְבַּד שְׁלִימוּ לָהּ, וּלְנַגְנָא זַמָּרֵי, לְזַמְּרָא וּלְשַׁבְּחָא לְתַתָּא. וְכַד דָּוִד אִסְתַּלִּיק מֵעַלְמָא, שָׁבִיק לָהּ בִּשְׁלִימוּ, וּשְׁלֹמֹה נָטַל לָהּ בְּעוּתְרָא, בִּשְׁלֵימוּתָא, דְּהָא סִיהֲרָא נָפְקָא מִמִּסְכֵּנוּ, וְעָאלַת לְעוּתְרָא, דְּבְהַךְ עוּתְרָא, שָׁלַט עַל כָּל מַלְכֵי אַרְעָא.

וְעַל דָּא (דִּבְרֵי הַיָּמִים ב׳ ט, כ): ״אֵין כֶּסֶף נֶחְשָׁב בִּימֵי שְׁלֹמֹה״. אֶלָּא כֹּלָּא דְּהַב, דְּאִתְרַבֵּי דְּהַב, וּבְהַהוּא זִמְנָא כְּתִיב (אִיּוֹב כח, ו): ״וְעַפְרֹת זָהָב לוֹ״, דְּהָא עָפָר דִּלְעֵילָּא, הֲוָה מִסְתַּכֵּל בֵּיהּ שִׁמְשָׁא, וּבְאִסְתַּכְּלוּתָא דְּשִׁמְשָׁא וְתוּקְפֵיהּ, עַפְרָא עָבִיד וְאַסְגֵּי דְּהַב.

תָּא חֲזֵי, מִטּוּרֵי דְּנְהִירוּ, דְּתוּקְפָּא דְּשִׁמְשָׁא תַּמָּן, עַפְרָא

הודפס לזכות

ולברכה והצלחה
וישועה של

מנחם מענדל בן
ציפורה מעהל

וכל משפחתו
ויוצאי חלציו

נתרם על ידי קופת צדקה
של מנחם מעהל

הודפס לזכות נשמתו הטהורה
של כ"ק אדמו"ר עט"ר

מוהרא"ש

ר' אליעזר שלמה בן

ר' מנחם זאב זי"ע

ולזכות מורנו ורבנו הרה"צ

ר' יצחק שמואל אהרן

לעזער שליט"א

יהי רצון שימשיך להנהיג את הקהילה
הקדושה מתוך בריאות איתנה ונחת מכל יצ"ח
ותלמידיו

ולזכות

יאיר בן מיכל אסתר

לברכה והצלחה וכל הישועות ברוחניות
ובגשמיות אמן כן יהי רצון

זכות הדפסת בי"ת
ומשניות זהר
יכול להיות שלך או
לעילוי נשמת קרוב
משפחתך!
אלפי דפי גמרא
אלפי פרקי משנה
ותוספתא
נ"ך ודפי זהר לזכותך!

זכות שבועית: 180 ₪

זכות חודשית: 520 ₪

להקדשות: 058-3273775

שנת תשפ"ו – טבת ..... דצמבר - 2025

לוח מוהרא"ש

לפי אופק יבנאל עיר ברסלב
עיר שומרי הלשון עיר השמחה

פרשת ויגש

א	יום ראשון	**ז' דחנוכה, ב' דראש חודש טבת** עלות השחר (72 דק) ... 5:24 | סו"ז תפילה ..... 9:56 נץ החמה ..... 6:36 | חצות היום ..... 11:36 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:18 | שקיעה ..... 4:35 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:06 | צה"כ לשיטת ר"ת ... 5:48	**ליקוט יומי:** **בבלי:** זבחים צח **ירושלמי:** נזיר יז **תוספתא:** מקואות ב **נ"ך:** איוב ב **משניות:** שביעית י **זהר:** חלק ג עמ' רלט-רמ	21
ב	יום שני	**זאת חנוכה** עלות השחר (72 דק) ... 5:25 | סו"ז תפילה ..... 9:57 נץ החמה ..... 6:37 | חצות היום ..... 11:37 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:18 | שקיעה ..... 4:36 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:07 | צה"כ לשיטת ר"ת ... 5:49	**ליקוט יומי:** **בבלי:** זבחים צט **ירושלמי:** נזיר יח **תוספתא:** מקואות ג **נ"ך:** איוב ג **משניות:** תרומות א **זהר:** חלק ג עמ' רמא-רמב	22
ג	יום שלישי	עלות השחר (72 דק) ... 5:25 | סו"ז תפילה ..... 9:57 נץ החמה ..... 6:37 | חצות היום ..... 11:37 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:19 | שקיעה ..... 4:36 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:07 | צה"כ לשיטת ר"ת ... 5:49	**ליקוט יומי:** **בבלי:** זבחים ק **ירושלמי:** נזיר יט **תוספתא:** מקואות ד **נ"ך:** איוב ד **משניות:** תרומות ב **זהר:** חלק ג עמ' רמג-רמד	23
ד	יום רביעי	עלות השחר (72 דק) ... 5:26 | סו"ז תפילה ..... 9:58 נץ החמה ..... 6:38 | חצות היום ..... 11:38 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:19 | שקיעה ..... 4:37 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:08 | צה"כ לשיטת ר"ת ... 5:50	**ליקוט יומי:** **בבלי:** זבחים קא **ירושלמי:** נזיר כ **תוספתא:** מקואות ה **נ"ך:** איוב ה **משניות:** תרומות ג **זהר:** חלק ג עמ' רמה-רמו	24
ה	יום חמישי	עלות השחר (72 דק) ... 5:26 | סו"ז תפילה ..... 9:58 נץ החמה ..... 6:38 | חצות היום ..... 11:38 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:20 | שקיעה ..... 4:37 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:08 | צה"כ לשיטת ר"ת ... 5:50	**ליקוט יומי:** **בבלי:** זבחים קב **ירושלמי:** נזיר כא **תוספתא:** מקואות ו **נ"ך:** איוב ו **משניות:** תרומות ד **זהר:** חלק ג עמ' רמז-רמח	25
ו	יום שישי	עלות השחר (72 דק) ... 5:26 | סו"ז תפילה ..... 9:59 נץ החמה ..... 6:38 | חצות היום ..... 11:39 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:20 | שקיעה ..... 4:38 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:09 | צה"כ לשיטת ר"ת ... 5:51 **הדלקת נרות** (40 דק): 3:58 (20 דק): 4:18	**ליקוט יומי:** **בבלי:** זבחים קג **ירושלמי:** נזיר כב **תוספתא:** מקואות ז **נ"ך:** איוב ז **משניות:** תרומות ה **זהר:** חלק ג עמ' רמט-רנ	26
ז	שב"ק	**שבת קודש פרשת ויגש** עלות השחר (72 דק) ... 5:27 | סו"ז תפילה ..... 9:59 נץ החמה ..... 6:39 | חצות היום ..... 11:39 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:21 | שקיעה ..... 4:38 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:09 | צה"כ לשיטת ר"ת ... 5:51 **מוצש"ק לשיטת ר"ת: 5:51**	**ליקוט יומי:** **בבלי:** זבחים קד **ירושלמי:** נזיר כג **תוספתא:** מקואות ח **נ"ך:** איוב ח **משניות:** תרומות ו **זהר:** חלק ג עמ' רנא-רנב	27

עֲבוֹדַת הַלַּיְלָה, מַעֲלָתָהּ נִשְׂגְּבָה וְנַעֲלֵית מְאֹד מְאֹד, וּבִפְרָט בְּלֵילוֹת הַחֹרֶף, שֶׁהֵם אֲרֻכִּים בְּיוֹתֵר, וַעֲלֵיהֶם הִתְבַּטֵּא הָרַהַ"ק רַבִּי פִּינְחָס מִקּוֹרִיץ זי"ע "הַלֵּילוֹת הַמְזֻהָבוֹת", כִּי כָּךְ בְּקַל אָדָם יָכוֹל לְנַצֵּל אֶת הַלֵּילוֹת הַלָּלוּ בְּלִמּוּד תּוֹרָה, וּבִפְרָט בְּהִתְבּוֹדְדוּת וּבַאֲמִירַת תִּקּוּן חֲצוֹת; אַשְׁרֵי הַמְנַצֵּל אֶת הַזְּמַנִּים הַנִּפְלָאִים הַלָּלוּ!

(משיחותיו של מו"ר הרה"צ שליט"א)